

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 koroná
Egy hónapra 2 koroná

VIDÉKEN:
Egy évre 28 koroná
Egy hónapra 2 k. 40 s

HIRDETÉSÉRT:
Egy sorra napi sor egy sor 20 fillér
Minden következéskor 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATALA

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József tőrczerceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, május 1.

Visszavertük az oroszok éjjeli támadásait.

Budapest, április 30. (Hivatalos.) Altalános helyzet változatlan.

Nap folyamán ágyuharok és oszátározások voltak Orava és Opor völgyében. Oroszok újabb heves éjjeli támadásait épp úgy mint előbbieket ellenség súlyos veszteségei mellett visszautasítottuk. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Dükkirchent bombázza a német tüzérség.

Berlin, április 30. Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Tengerparton ellenséges repülők élénk tevékenységet fejtettek ki. Repülők bombái Ostendében csak házakban okoztak jelentékeny kárt.

Dükkirchen várát tegnap tüzérségi tűz alá vettük.

Flandriában a nap különös esemény nélkül telt el. Éjjel ellenség Steensrate és Het-Sas közt támadott. Hare még folyik. Csatorna nyugati partján Steenstrate és Het-Sas helységek közelében hidőket kiépítettek és erősen tartjuk.

Csatornától keletre, Yperntől északra, zúvók és turkok támadást kíséreltek meg jobb szárnyunk ellen. Támadás tüzünkben összeomlott.

Champagneban, Le Mesniltől északra, franciák semmit sem voltak képesek visszafoglalni a tőlük tegnapelőtt elragadott hadállásból. Az egyezer méter hosszúságú és háromszáz méter szélességű erdősoportot egész terjedelmében átépítettük és tartjuk.

Argonneokban csapataink Le tour de Paristól északra rohammal bevették egy ellenséges lövészárkot, egy tisztet és harminc főnyi légénységet elfogtak és elfoglalt terepet ellenségnek több rendbeli ellentámadásával szemben is megtartották. Cornaynél Argonneok keleti szélén egy ellenséges repülőgép lezuhant. Utasai meghaltak.

Maas és Mosel közt a franciák tegnap Maas-magaslatokon általunk elfoglalt hadállásokat eredménytelenül támadtak. Flireydtől északra is ellenség nagy veszteségei mellett megüszült egy francia támadás. Maas-magaslatokon április 24 től 28-ig vívott harcokban franciák csupán foglyokban negyvenhárom tisztet, köztük három ezredparancsnokot és kerek számban négyezer főnyi légénységet veszítettek.

Harvich erdőre Anglia keleti partján ma éjjel több bombát dobtunk.

Keleti hadszíntér:

Oroszország északnyugati részében operáló haderők előcsapatai tegnap széles arcvonalban elérték a Dünaburg—libau vasutamat. Komoly ellentállást az azon a vidéken levő orosz csapatok, köztük a Memel elleni rablőhadjárásban résztvevők maradéka eddig sehohsem kíséreltek meg.

Jelenleg Sawka körül vannak harcok folyamatban.

Kaivarjánál oroszok nagyobb támadásai nagy veszteségük mellett megüszültak. Ot tiszti és ötszáz főnyi légénység sebesültőlendí került kezünkre. Tovább délre, Katvarja és Augustow közt kudarcot vallottak oroszoknak ellenük intézett előretörései. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A véres május.

Arad, április 30.

Most már belefultak az újabb harcokba, az új vérontásba a csatatér nevezetes husvéti emlékei, szinte elfelejtődtek a jelenetek, amelyeket az orosz katonák jámborsága rendezett és amelyeket szelid érzéssel fogadtak a mieink. A front hosszában itt is, ott is, kiröpült a pár órás fegyverszünet fehér lobogója s annak nyomában megjelentek az oroszoknak husvéti ajándékot, felebaráti köszöntést hozó követői. Ajándékot ajándékkal, barátságot barátsággal viszonztak a mi lövészárkainkból és egy-két órára a háboru fölött is diadalmaskodott az az emberi közösség, amelyet közel kétezer éve Jézus Krisztus teremtett meg.

A hadseregek, az óriási fegyveres tömegek különféle emberekből vannak gyurva. Az ortodox oroszok között s még inkább a francia és német csapatok között és a monarchia seregében is a vallásos emberek között sokan vannak, akik új istenekben, új prófétákban hisznek. Es az ilyenek soraiban a francia ép oly tiszteletben tartja a német Marx Károly emlékét, mint a német a francia Saint Simonnak, az angol Owen-nek és az orosz Bakunin-nak hagyományait. Az elvtársak a háboru idejére megszakitottak minden közösséget, a mely ellenséges állambeli hiveikkel valaha összekötötték őket. Megszűnt a nemzetköziség, a szociálisták első önbeismerése a háboru kitörésekor az volt, hogy a proletárnak is van hazája, amelyet fegyverrel, vérrel és önfeláldozással kell védeni, amikor valamely hatalom ezt a hazát meg akarja semmisíteni vagy le akarja alázni. De vajjon május elseje, az egyetlen, ezelőtt világszerte megült munkásünnep, vajjon nem töri meg egy órára, egy percre valamelyik fronton a harcot, s vajjon nem fogják-e valamelyik német lövészárokból a franciákhoz, vagy onnét amazokhoz átkiáltani: „tudjátok-e, hogy ma van május elseje? Emlékezték arra, hogy tavaly ti is,

mi is azt mondtuk ezen a napon: világ valamennyi proletárjai egyesüljétek?”

A vallásos érzés régibb, általánosabb, mélyebben gyökerező, azért tudott erőt venni a háborun, ha mindjárt csak egy órára is. A vallásos érzés a háboruban nem idegen, sőt annak kiegészítő része. A szocializmus béke idején se szívesen látott vendég a hadseregben, annál kevésbé a háboruban. De ha az ellenségként egymással szembe néző elvtársak május elseji találkozásánál is valószínű, — kétségtelen, hogy közülük sokan fognak a harctéren ezen a napon gondolkodóba esni, hogy marad-e a háboru után valami abból, a mit a béke alatt, május elsején zeneszóval, vörös lobogó alatt, tüzes szónoklatok közben ünnepeltek?

A feleletet a jövő adja meg. És a mint a háboru újja formál, átértékel mindent a világon, a szocializmus is más lesz a háboru után, s más lesz nemcsak a maga táborában, de a társadalom többi részének szemében. Egy dolog lehetett, a mi a munkásság forradalmi törekvéseit utópiának tüntette föl, és ami a polgárság rokonszenvét attól elválasztotta. Az az elmélet, hogy a marxista tanok hódítása megbontja az ellentéteket, amely a nemzeteket egymástól elválasztják és az a gondolat, hogy a proletár kevésbé ragaszkodik a földhöz, amelynek határai rája nézve is épúgy a hazát jelentik, mint a többiekre nézve. A háboru kitörésekor a szociálisták nem jelentettek egy világegységet, hanem minden országnak egy-egy pártját. A pártok pedig megszűntek a háboru alatt. Es azzal, hogy a szociálisták ennek konzekvenciáit mindenütt levonták és a mozgósítás első szavára hűséggel és egész lélekkel követték a harci lobogókat, szerezte meg a jövőre nézve a rokonszenvét az ő törekvéseiknek, a melyek állambontó voltában maguk se bizhatnak és amelyek beláthatat-

Uránia Színház.**Szombaton:****Slager vigjáték:****Botrány
a szállodában****Uránia Színház.****807 Telefonszám 807****Gróf Potocki Uradalmak Fatelepe.**

Tisztelettel értesítjük Arad város nagyérdemű közön-
ségét, miszerint a vágóhid melletti fatelepünket az
**Aradi Termény- és Aruraktár R. T. ud-
varára helyeztük át,**

(vasuti állomás mellett) hol is mindennemű szigoruan
osztályozott s kitűnő minőségű tűzifával, ugy kicsiny-
ben, mint nagyban, helyben, vagy házhoz szállítva,
felaprítva, vagy hasábos állapotban vagyunk a mé-
lyen tisztelt közönség szolgálatára. Különféle selej-
tes, — de fűtési célra megbecsülhetetlen — tűzifáin-
kat igen olcsó árban tesszük hozzáférhetőkké. Kérve
a mélyen tisztelt közönség jóindulatu pártfogását,
maradunk kiváló tisztelettel 1501

Gróf Potocki Uradalmak Jószágigazgatósága**807 Telefonszám 807****ALVÁCZA**

kénes hőgyógyfürdő Arad- és Hunyadmegyék határán

már megnyilt.

A fürdő, mely a mult ezezonban lett ujonnan építve, a modern
kor igényeinek teljesen megfelelően, kitűnő eredménnyel gyógyít:
csuzt, köszvényt, rheumát, csontszut, lobosodást és különböző
női bajokat. Természetes kénes hőforrásai 24—28 és 38°C hő-
mérsékletűek. Közvetlen vasuti állomás. Prospektussal készséggel
szolgál a fürdőtulajdonos. 1458

**Községeknek, kereskedőknek,
intézeteknek ajánlok étkezési****burgonyát,**

legolcsóbban, azonnal szállítva.

Valódi aussigi kékkövet eredeti hordókban.

Csomagoláshoz makulatura papirost. 1460

Roth József, Arad**Eötvös-utca 3.**

Sürgönycim: Roth szállító, Arad

Hazaárulással vádolt délvidéki szerbek.

(A mátyásmezői elöljáróság a szegedi bíróság előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, április 30.

Bocskoros, szürke daróruhás szerbek állottak ma délelőtt a szegedi hadbíró előtt. A tárgyalást a kora délelőtti órákban kezdték meg, de a bűnper anyaga oly terjedelmes, hogy az elnök fél egy óraker felfüggesztette az ülést és másnapra halasztotta a folytatását.

A múlt év augusztus 14-én Mátyásmezőn a község házában Rein Miklós bíró, Sztójánovics Miklós jegyző, Markovics Péter és Bogoszávyevics György távirati értesítést kaptak Kugler Samu ómoldovai községi jegyzőtől, amelyben ez arról értesítette a mátyásmezői elöljáróságot, hogy még a délelőtti folyamán a község házára érkezik. Kugler jegyző, amikor megérkezett, előadta, hogy az Országos Vöröskereszt jótékony célú akciójához csatlakozásra hívja fel Mátyásmező nemesszívű lakosságát. Amikor előadta Rein Miklós bírónak a jövedele célját, a község házi teremben esőndes iddógálás közben szó esett a kitört háborúról. Beszélgetés közben a mátyásmezői bíró fölemelkedett az asztal mellől és hangosan a következő beszédet intézte társaihoz:

— Emberek, jó volna két társunkkal értesíteni a szerb testvéreket, hogy katonáink elmentek. Adjuk tudtukra, hogy most csak két század katonaság van a Duna partján, a többi Galiciába menetel. Tehát a szerbek bátran bejöhetnek és elbánhatnak a magyarokkal.

A szegedi honvédegyeszség a négy szerb polgárt az állami haderő ellen elkövetett bűntettért a katonai btkv. 327. §. értelmében fogta perbe.

Ma délelőtt került főtárgyalásra a hazaáruló mátyásmezői elöljárók bűnperre. A szegedi haditörvényszék mai tárgyalásán Lipmann Lajos ezredes elnököt, Szerdahelyi László alezredes-hadbíró vezette a tárgyalást. A vádat Szende Vilmos főhadnagy-honvédegyész képviselte, ülnök Perlaky Lajos százados volt.

A mátyásmezői hazaáruló szerbeket Maletics Ilica községi rendőr jelentette föl, aki a

múlt év augusztus 14-én a mátyásmezői község házában kihallgatta az elöljáróság beszélgetését.

Szerdahelyi László alezredes-hadbíró kérdést intéz Rein Miklós bírónak, hogy honnan szereztek azt a csónakot, amelyen két társukat a Dunán át akarták küldeni a szerb partra.

— A csónak már három éve a község tulajdonában volt — válaszolta Rein bíró a tolmács közvetítésével.

— Beismeri-e azt, hogy négy társával, amikor Kugler jegyzőt Mátyásmezőre várták, beszéd közben az inkriminált kijelentést elmondta?

— Nem mondtam. Különbem sem emlékszem tisztán, hogy miről folyt a tárgyalás.

— Emlékszik arra, hogy szó esett a háborúról?

— Biztosan nem tudom. Valószínűleg, hiszen augusztus elején mindannyian a háborúról beszélünk.

— Jó viszonyban van Maletics rendőrrel?

— Se rosszban, se jóban.

— Miért jelentette föl akkor magát a rendőr?

— Nem tudom?

A tárgyalást vezető elnök ezután kihallgatja mind a négy vádlottat. Valamennyien tagadnak. Amikor Maletics Ilica rendőrré kerül a sor, a négy vádlott idegesen, félve föláll. A tanuvallomások alatt türelmesen figyelnek, olykor-olykor hangosan közbeszólnak; a tárgyalást vezető elnöknek többször csendre kell inteni a vádlottakat.

— Maletics, szokott maga hallgatóni — kérdi az elnök — a község háza ablakán?

— Szoktam — válaszol nagy derűtlenség közben a rendőr. — A háboru alatt szükség volt rá, hivatalból...

— Ellensége a községi elöljáróságnak?

— Nem.

— Volt már büntetve? Fegyelmet nem indított maga ellen szolgálata alatt a bíró?

— Nem.

— Tett más alkalommal is a bíró és három társa hasonló kijelentéseket?

— Mások mondták nekem, hogy Rein bíró és a jegyző erősen szerb érzelműek.

— Miért ment a község háza elé augusztus 14-én?

— Amikor megérkezett az ómoldovai jegyző

és a község házára ment, kíváncsi voltam, mi járatban van.

— A község háza körül senki más nem tartózkodott akkor?

— A nagyterem mellett levő szobában aludt az őr.

Maletics rendőr vallomása alapján kihallgatják Mátyásmező éjjeli őreit.

Az őr ezt vallotta:

— Nem hallottam kérem semmit. Lehet, hogy épen azon a napon aludtam.

— Mikor tart szolgálatot? — kérdi az elnök.

— Éjjel és nappal.

— Hát sohasem alszik?

— Dehogyan nem. Éjjel és nappal. (Hangos derűtlenség.)

Hosszas kérdezősködés és faggatás után megtudják tőle, hogy Mátyásmezőn két ór teljesít főlválva szolgálatot hol éjjel, hol nappal.

Félely óraker Lipmann Lajos ezredes elnök főlfüggesztette az ülést és délután három órára halasztotta azt.

A délutáni tárgyaláson elsőnek Milivojevic Zsifkó éjjeli őrt hallgatta ki a hadbíró. A tanu augusztus 14-én Markovicsot és Rein bírót látta a község házában. Határozottan emlékszik, hogy a másik két vádlott nem volt ott. Hallotta a két ember között lefolyt beszélgetést, de arról, hogy átmenjenek a tulsó partra, szó sem esett. Különbem is a községnek csak egy csónakja volt, azt is összetörték a csendőrök. Az 5 fának van ugyan csónakja, de az nem alkalmas arra, hogy átkeljenek vele.

Mihalek Ferenc csendőr elmondja, hogy Maletics nála tett első ízben főljelentést a vádlottak ellen. Maletics akkor kissé ittasan látszott, igaz, hogy józanul sohasem lehetett látni.

Zsivkovic Markóné, aki a jegyzővel együtt ment a község házára, szintén nem tud az esetről semmit s azt állítja, hogy a község házában csak Reint és Markovicsot látta, mikor ott járt.

A tárgyalást vezető elnök ezután két tanu kihallgatása végett szombat délelőtt fél kilenc órára halasztotta a tárgyalás folytatását. Ha beigazolódnak a hazaárulás bűntette, úgy a négy vádlottat a katonai btkv. 327. §-a értelmében kötélt általi halálra, vagy az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 10—20 évig terjedhető fegyházra ítélik.

két: a dus, középen elválasztott szőke, barna, fekete fürtöket és világért sem vált volna meg bozontos bajuszától. Pedig hát ha a hazáért lehet életet és vért áldozni, miért ne lehetne haját és bajuszt? Ami a bajusz ápolását illeti — a fentebb leírt bőséges elfoglaltság ugyan melyik önkéntesnek enged időt ilyen luxuriózus tevékenységre. Egy szó annyi mint száz: a bajtársak férfiúi ékességén kevés változás eseté addig, amikor egy hajnalban a napi „foglalkozás” felolvasásánál arról értesültünk, hogy tizenegy óraker a parancsnok bajusz- és hajvizitét tart.

— No ez helyes — jegyezte meg Héthársi, aki civilben keserűs-gyáros és talán épen ezért az önkéntes társaság humoristájaként szerepel — legalább előre tudjuk, hogy ma fél egy helyett már tizenegyre bejöhettek a gyakorlótérre. Tiszta haszon!

Csakugyan be is rukkoltunk tizenegyre. Feszesen álltunk a kaszárnya udvarán, a három első sorban az önkéntesek, hátrább a legénység. Az öreg pontosan megérkezett a tisztekkel együtt. Megállt az udvar közepén és harsányan „sapkát le” vezényeltetett. Azzal végig sétált a front előtt. Egyetlen a parancsolt három milliméternél hosszab hajszál, kuszált bajusz nem került el a figyelmét. Sorra rábókolt a delikvenssekre:

— Lépjen ki! Lépjen ki! Lépjen ki! Akadt vagy harmadfél tucatra való elszánt fiu a sorainkban, akik nem akartak lemondani a dus

hajróf. Ezek egymásután a front elé kerültek. Az „örög” haragosan méregette őket villogó apró szemével. Mi meg kíváncsian vártuk, hogy mi lesz. A parancsnok körülnézett, kereset vállakít.

— Borbélyok előre! — rikkantotta el magát végül.

Csak most láttuk meg, hogy a kaszárnya kerítésének árnyékában hat száz honvéd husódott meg, akik most dörgő léptekkel rohantak elő. Fegyver helyett mindegyiknek hajnyirógép villogott a kezében és a bluza zsebében borbélyolló csillogott. Ott álltak meg az öreg orra előtt.

— Borbélyok — harsogott az öreg — munkára! Mindegyiknek a homlokától a nyakáig végig a fején lenyírni egy szál a haját és akinek hosszú a bajusza: a baloldalán levágni! Also: egy-kettő! Rajta!

Az ollók és hajnyirógépek csattogni kezdtek, mi pedig — látva, hogy a tisztek is fesztelenül vidámak — majd eldőlünk a kacagástól, amikor hiu bajtársaink egymásután kerültek ki a borbélyok keze alól a dus haj kellő közepén átvonuló kopaszra írtott szalaggal és felébe csufított bajusszal. A mulatságnak azonban ezzel még nem volt vége. A parancsnok, aki merev komolysággal nézte végig a műveletet, újra felénk fordult és egyezzerre általános elképedésre lecsapott Csaplovicsra.

— Lépjen elő! — mordult rá.

Csaplovics bácskai fiu és tizezer hold földje van, azonfelül (majd ezt is elmondom egyszer

bővebben) az öregnél nagy kegyben áll. Különbem Csaplovics arcán egyetlen szál szőr sem található, mert borotválja az akálját, bajusztát, haját egyaránt.

— Maga pedig — kiáltotta a parancsnok szétvetett lábbal, csipőre rakott kézzel — maga pedig ne csufítsa tovább a társaságot ilyen nyuzott köppel. Nekem bajuszt növezzsen! Értette? Szombaton jelentkezzen raporra értette! és mutassa be a bajusztát!

Ezen annyira neveltünk, hogy az öreg dühbe jött, a sarga földig lehordott és egy napi kaszárnyaáristomot adott mindnyájuknak. De ezen a kaszárnyaáristomos napon egyebet sem tetünk mint Csaplovicsot ugrattuk. Csaplovics kétségbe volt esve: szerda van, hogyan növeszse ki a bajusztát szombatig? Elláttuk mindenféle jó tanáccsal, a kis patikus, akit röviden méregkeverőnek nevezünk az En Csillag Anna 185 centiméter Loreley hajammal pomádét ajánlotta. Legjobbán mégis Héthársi szavain mulattunk, aki megjegyezte:

— Te Csaplovics, úgy látszik az örnagykisasszony nem sziveli a bajusztalan férfiakat és felbízta a papáját, hogy csinosítsa ki a gueztusának megfelelően téged!

Tudnod kell drágám, hogy Csaplovics életre-halálra udvarol az öreg parancsnok nagyobbik leányának. De arról még majd írok. Most megyek és fölvarrom a zainórijaimat. Csókol Zolti.

A másolást végezte:

Rendra.

Visszahajlitottuk az orosz frontot.

... a kárpáti kudarcot Pétervárott. — Uj haditervet készítenek az oroszok. —

— Távirati tudósítás. —

Budapest—Berlin—Genf, április 30.

Pétervárról jelentik, hogy a monarchia haderejének előnyomulása az orosz hadvezetőséget frontjának újabb behajlítására kényszerítette. A keletgalicai jobb szárny, valamint a bukovinai szárny visszahúzódott. Az orosz előnyomulás feltartóztatására az ellenség a jobb szárnyat nyomja.

Tüzérségünk sikere az Ondava mentén.

Eperjes. A kárpáti fronton helyenként ágyuharc folyik. Különösen az Ondava mentén tüzérségünk működése minden dicséret felett áll. Tegnap Kurima és Tölgyed között egy Bleriot típusú repülőgépet leszállásra kényszerítettünk. A repülőgép tisztjét Eperjesre szállították.

Javunkra dönt el a kárpáti küzdelem.

München, április 30. Medicus bajor ezredes a Münchner Neueste Nachrichten-ban ezt írja a kárpáti csata jelentőségéről:

A nagy kárpáti küzdelem javunkra dönt el, az orosz offenzíva példátlan veszteséggel teljesen megtört. Ezzel a szerencsés eredményel a harcoknak olyan sorozata ért véget, amelyeknek kiterjedése és tartóssága messze túlszárnyalja a világtörténelem összes csatáit. Hasonlóképpen áll ez a résztvevő harcosok számára és az ellentél veszteségére vonatkozóan is. A mukdeni csatában például, amely 95 kilométeres fronton ment végbe 300.000 orosz állt 250.000 japánnal, míg Dukla és Viszkov közt 200 kilométeres fronton egymilliónál több katona harcolt.

Hogy az oroszok valóban arra törekedtek, hogy áttöréssel utat találjanak a magyar alföldre, erre nézve eltérők a szakemberek véleményei. Nézetem szerint von der Böck generális véleménye közelíti meg a valót, aki azt állítja, hogy az oroszoknak nem volt szándéka előrenyomulni a magyar alföldre, csak véglegesen meg akarták szerezni a Kárpátok birtokát, hogy ott élve magukat, minden délről jövő támadás ellen biztosítsák Oroszországot. Ezért a nagy célért áldoztak fölötthonap alatt félmillió embert.

A német Süd-armee foglalásai a Kárpátokban.

Berlin, április 30. A Berliner Tageblatt haditudósítója jelenti az osztrák-magyar sajtóhadiszállásról: A szövetségesek Orava-völgyi sikerei a háború legegyszerűbb fegyvertényei közé tartoznak. A Zvinin és az Ostry elfoglalása nemcsak két hegycsúcs meghódítását jelenti, hanem a hegyek egész láncolatát, amelyet az ellenség rendkívül megerősített. Az Orava-folyó nyugati baloldalán a német Süd-armee kezébe a keleti következő magaslatok kerültek: Zvinin (992 m.), Mlatka (946 m.), Pohar (943 m.), Kicera I (994 m.), Kokonovska (824 m.), Rapianka (940 m.), és nyugati Zvinin (1109 m.). A németeket az orosz állásoktól egy patak-völgye választja el, amelyben Oravyok falu fekszik. Ott, ahol a patak az Oravába ömlik, van Toziava falu.

A németek zvinini állásától fedezve; a Hoffmann-féle hadseregrész az Orava völgyében egészen Kozióváig nyomult előre és ellepte

a folyó jobb oldalát a 936 méter magas Ostry-rog nyugati lejtőjéig, amely az Ostry-hegységhez tartozik. A Hoffmann-csoport rohammal elfoglalta az Ostry-hegységhez tartozó következő magaslatokat: Kicera II (843 m.), Ostry vrh. (887 m.), a keletre levő 910-es és 927-es csúcsokat, amelyek az Ukiernik és Smorzanska patakok által képezett szögletben emelkednek, továbbá a 992-es magaslatot, amely Ostrogból Ostryhoz vezet és magát az 1026 m. magas Ostryt.

Az Ostryhoz északról csatlakozó ezer méteres Kicera III-nál elkecsereedett ellenállást fejtettek ki az oroszok, akik innen megkísérelték az Ostry visszahódítását. Minden erre való támadásuk megheiusult s az ellenség kénytelen volt föladni ezt az utolsó támasztó pontját is. Ezzel a szövetséges csapatok végképpen urai lettek az Orava-völgynek és egész frontjukat előretolhatták nyugat felé.

Beismerik az oroszok a kárpáti kudarcot.

Kopenhága. A Russkoje Slovo a kárpáti harcokról azt írja, hogy azok még nincsenek befejezve. Borojevic hadserege hadállásait rendkívül bátorsággal védte és Linsingen generális, valamint Cibuka tábornok csapatainak sikerült 250 versznyi hadvonalon hadállásait az oroszoktól ismét visszavenni. Az egyesült német-magyar-osztrák seregek most a Kárpátok tógerincétől északra fekvő egész hadvonalnak ismét a birtokában vannak és ennetfogva vezető orosz körökben a kárpáti harcok kimenetelét egyáltalában nem itélik meg kedvezően. A moszkvai lapok még tovább mennek és nyíltan beismerik, hogy az oroszok kénytelenek voltak a magyar-osztrák hadsereg elől visszavonulni.

A „Russkij Invalid“ szerint ilyen körülmények között az orosz hadvezetőség a Kárpátokban folyó csatát csak színteg folytatja, ellenben a döntést Lengyelországban keresi.

A pétervári lapokhoz érkező hírek szerint Orosz-Lengyelországban a magyar, osztrák és német seregek nagy tevékenységet kezdettek meg. Itt azt hiszik, hogy újabb előrenyomulást terveznek Ossoviec és Varsó ellen.

Bukarest, április 30. Az orosz hadvezetőség április hó 28-iki jelentése szerint Ossoviec mellett időnként tüzérségi harcok folynak. A Kárpátokban a német és az osztrák-magyar csapatok hosszú tüzérségi előkészítés után rohamot intéztek az Oroszpataktól északra fekvő magaslatok ellen. Hasonlóképpen ellenséges támadások voltak az uszoki hágótól nyugatra.

Bukovinai csapataink sikerei.

Bukarest. Burdujeniből táviratozók az „Universul“-nak:

— Az elmúlt napokban Hrisceatec helység közelében egy fontos ponton Bukovina és Galicia határán sikerült az oroszoknak hidat verniük anélkül, hogy az osztrák-magyar csapatok ebben megakadályozták volna őket. Az osztrák-magyarok ugyanis kitűnő á-

lásaikban elrejtve tartózkodtak és arra vártak, hogy az oroszok keljenek át a hidon. A csel kitűnően sikerült. Midőn az orosz csapatok egyrésze a hidat ellepte, az osztrák-magyar tüzérség és gyalogság heves tüzelésbe kezdett és a hidat pillanatok alatt elpusztította. Az oroszok igen nagy veszteségeket szenvedtek.

Egyébként Bukovinában a közel napokban nagy harcokat jósolnak.

Okna közelében az osztrák-magyar csapatoknak sikerült az oroszokat visszaverniük, néhány száz foglyot ejteniük és több gépfegyvert zsákmányolni.

Bukovina újjászülető gazdasági élete.

Gurahumora, április 30. Mivel Bukovinában nagy készlet van burgonyában és répában, a szesztermelés ismét megindult. Negyven mezőgazdasági szeszgyár kezdte meg üzemét. Az összeírásból kiderült, hogy Bukovina az új termésig el van látva mezőgazdasági terménnyel. Az összes bukovinai vasutak teljes üzemben vannak. A járványok elterjedésének megakadályozására Fried dr. az osztrák vasuti miniszterium egészségügyi főfelügyelője és Fischer ezredes tartományi esendőfőparancsnok megtették a szükséges intézkedéseket.

Lázadó orosz ezredek.

Berlin, április 30. Pétervári magánjelentés szerint a kurlandi orosz csapatok körében súlyos zavargások törték ki. A katonák nem akartak a garnizonokból a harctérre vonulni. A lázadó katonaság több tisztet lelőtt. Ez az eset röviddel az oroszok memeli veresége előtt történt.

Mezei munkabérek megállapítása Aradon. Arad város gazdasági bizottsága ma délután Lócs Rezső helyettes polgármester elnökletével ülést tartott, amelyen a mezőgazdasági munkák elvégzéséről tanácskoztak. Ráthner István gáji rendőrkapitány indítványára elfogadta a bizottság, hogy egyöntetűen szabályozza a munkabéreket, és pedig a kézi napos munkabérét férfinnél két korona negyven fillérben, nőnél egy korona hatvan fillérben állapították meg. Kivétel a kaszálási munka, amelynél a munkás naponta ellátással együtt három koronát, ellátás nélkül négy koronát kap. Az iskolásokat kérni fogja a bizottság, hogy a külvárosi iskolákban rendeljen el három heti szünetet, hogy a felsőbb osztályok tanulói ezalatt elláthassák az acatolási (buzatisztítási) munkát. A beérkezett ajánlatok alapján elhatározta a bizottság, hogy a város részére két kévekötharatógépet vesz, és pedig az egyiket a Magyary cégtől ezerkétszáz koronáért Johnston Harvester gyártmányú gépet, a másikat pedig Kovács Somától ezerhatszáz koronáért Mc. Cormick gépet. Az aratógépeket a város bérbe fogja adni kis holdanként tíz koronáért.

Az új hadosztályparancsnok. A király a nagyvárad 17. gyaloghadosztály parancsnokává Le Bean Auréli vezérőrnagyot nevezte ki, a kinek eddigi eredményes működéséért a II. osztályú vaskorona-rendet a hadi ékítményekkel adományozta. Az új hadosztályparancsnok, a kinek kerületébe az aradi cs. és kir. gyalogdandár is tartozik, igen gyors katonai karriert tett meg. A Lippán tartott nagy hadgyakorlatok alkalmával, mint vezérkari őrnagy a hadgyakorlatok sajtórodájának vezetője volt, a kinek kedves előzékeny egyéniségére ma is emlékeznek az akkor künn járt újságírók.

Aradi vadászok ünnepélyes dekorálása.

(Imrei István százados érdemkeresztje. — Többszörösen kitüntetett altisztek. — Ünnepe a baraktáborban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 30.

Kifinn a város végén, ahol az utat egyik felől egy temető, a másik felől pedig löverseny-tér, látványosságokra szánt óriási terület szegélyezi, a háború új életet teremtett. Az utat szuronyos órag népielkelők állják el az oda nem valóktól, mert katonák parancsolnak most azon az óriási területen. Azonban ki „nem oda való” ma, amikor a parlamentben Hazai Samu béso honvédelmi miniszter azt jelenti ki, hogy az egész ország egy harctérlet és a lakosság fele a harctéren a fegyverrel kezében küzd a hazáért, a másik fele pedig idehaza reszket és aggódik ezért a hadseregért. Mindenkinnek van ott valakije és hogy mennyire igaz, azt bizonyítja, ékesen elmondja az a tény, hogy a csásári baraktábor, — mert hát ez az, ami ott a város végén, a temető és a löverseny-tér közt fekszik — úgy tarkálk meggyebeli, városi polgár emberek kisebb-nagyobb csoportjától, mint ahogy szürküllik katonáink uniformisától. Polgár és katona közt most csak napokra számítható különbség van és aki ma eljött, hogy fiától vagy testvérétől bucsuzzák, egyuttal egy kissé körülnez, hogy szemügyre vegye, melyik is lesz az a barakk, amelyben talán már holnap, talán egy hónap múlva már az ő feje alját nyomja a „kopfpolster”. A katonai hatóságok igen szívesen látják az övéiktől bucsuzkodó polgári közönséget és senkinek eszébe sem jut, hogy bármilyen trányban molestartálni akarja. Ma délután különösen élénk és szép volt a tábor képe, amelyen a tavaszi nap aranyos fénye ömlött el és családja életre a frissen ültetett fákat és növényzetet. Ma finnp volt a táborban, amelynek nem meghívott előkelőségek, nem hideg fényt és pompát reprezentáló hatalmasok voltak meghatott tanúi, hanem azok az egyszerű emberek, akik véletlenül, a körülmények véletlen folytán voltak „jelen” és egyáltalában nem reflektálnak rá, hogy nekik, mint az igazán fenséges, noba katonásan keresetlen és egyszerű formásokok közt lejátszódtott ünnepség dekorumai, szép kerete, feljegyzetessék.

„Sturmjäger” az aradi vadászok.

Az aradi vadászok csapatainak hőseit díszítették ma délután fel a királyi elismerés jelvényeivel és a véletlen úgy akarta, hogy ennek a magasztos jelenetnek még tanuja lehetett egy olyan csapat, amely a harctérrre vonul és így egyuttal az ő hozzátartozóik, egyszerű falusi emberek is átmelegedtek, felüdültek a dekorálás magasztos jelentőségénél. Oco-mátlan, komolyan egyszerű momentum annak, aki távol a nagy háborútól, csak az újság betűjén át vett arról tudomást, de őszintén megható és feledhetetlen kép annak, aki egyrészt osztálytársa volt vagy lesz a viharokban, veszedelmekben helyét megállott és királyi kitüntetésre érdemesített hősnak, örökre felejt-hetetlen gyönyörű kép annak a sok száz egyszerű falusi embernek, aki ma bucsuzni jött és holnap megy azután, akitől ma bucsuzott. A keret tehát méltó volt ahhoz a magasztos ünnepe-hez, amely az aradi vadászok hadimunkáját egy órára félbeszakította.

Az aradi vadászok a déli és északi harctéren aratták babérjaikat. „Trautenau vadászok” a díszjelzőjük ez ideig, de ettől a nagy

esztendőktől kezdve „sturmjäger”-nek nevezi őket a haditörténelem. „Sturmolai” annyira bevette magát a mi bakánk nyelvébe, hogy a magyar szokásos, ennek a legszebb katonai tettnek jövevény idiomáját szívesen sorozza be a maga gazdag tárházába.

Délután fél négy órára gyült egybe az aradi vadász csapat a tábor előtti térségen. Csupa ifju katona, akik eddig még csak sebesült bajtársaiktól tudják mi a háború, de már készülnek rá, hogy íriss erejüket, ép és egészséges testüket, komoly katonaimunkában meg-edzett lelküket elvigyék a vérvirágos béréakbe és terekre. Legnagyobb részt még a kiképzés első stádiumában lévők, de egyik csapat már teljes hadi felszereléssel vonul fel, mert csak az indulási parancsot várja. Mikor a csapatok elhelyezkedtek és megalakult a négyszög, a sorok mint a vonalzó kiigazodva, hozzák ennek a háborúnak egyik legszebb alkotását, a piros, fehér, zöld selyem lobogót, amelynek teher mezejét „A királyért és hazáért” felirat díszíti, míg a szegélyét fekete sárga színek szegik be. A zászló mögött Rosenthal Tivadar százados, pótkeret parancsnok vezetésével a tisztikar vonul fel, köztük Imrei István százados, akinek mellére a parancsnok a hadiékítményes katonai érdemkeresztet lesz feltűzendő. Feuersvenger Konrád törzsörmeister, Herger Zsigmond fővadász, Kodreán Pál alvadász, Szóke János, Grünvald Lajos szakasz-vezetők, Treib András alvadász és Jovi János vadász a már kivonult legénység soraiban várják az ünnepség kezdetét.

Mikor a tisztikar megérkezik, a csapatok tisztelegnek és Rosenthal százados átvéve a jelentést, a négyszög közepére áll, hogy megszáz hallható hangon a következő beszédet mondja el:

— Vadászok! Kilencedik hónapja, hogy Európa tágss mezőin és magas béroei közt háború dúl. A kultura, a szépség viaskodik a barbarizmussal, a szolgálással, a nap világosság a sötétséggel. Mikor felséges urunk, császárunk és királyunk háboruba küldött bennünket, lelkesedéssel mentünk és ma épen olyan lelkesedéssel indulnak az első után a többi csapatok is. Megállták a helyüket a viharban, veszedelemben, és a 28-as vadászok, a trautenau hővadászok, ma sturmjägerok. Veszteségeink ellenére egy pillanatig meg nem jnognunk és ma is készek vagyunk, hogy császárunkért, királyunkért és szép és szeretett hazánkért vérünket ontjuk. Ha soraink a csapat tüzében megrikkáltak, jöttek hasról a friss, a harci vágától és kedvtől duzzadó erők és vittek előre, mindig csak előre. Golyók saporával, lövegek fergetegővel bátran szembe néztünk és jutalmunk, legfelsőbb hadurunk kegyelméből a rendjelek és kitüntetések új életet és kedvet adó esője hullott a hősök mellére. Vadászok! Ma is azért jöttünk ide, hogy a 28-asok soraiból kiváló és nekünk büszkeségünket alkotó hőseinknek a legfelsőbb helyről jött elismerést átadjuk.

— Imrei István százados keblére tűzöm fel elsőül a hadiékítményes ezüst katonai érdemkeresztet, amelyet őfelsége a missuri magaslatoknál tanusított vitézségéért és bátorságáért adományozott neki. Két ezredünk nagyobb részei ostromolták a magaslatokat, de a

tulerőben lévő ellenség pokoli tüzarádata már-már megingatta soraikat. Imrei százados századával mint tartalék helyezkedett el és a legkritikusabb pillanatban felismerve a helyzetet, parancsot nem várva, önkéntes elhatározással magához ragadja a parancsnokságot és csapataival úgy avatkozik bele az ütközetbe, hogy elől küzdő csapatainkat is magával viszi, fel-frissíti és erejüket megsokszorozza. A diadal a mienk lett.

A nemesen egyszerű szavak elhangzása után Rosenthal százados oda lépett bajtársa elé. A kivonult csapatok tisztelegnek és a parancsnok a szintén tisztelgő állásban várakozó hőszázadosnak mellére tűzi az érdemkeresztet. Megöleli, megcsókolja a kitüntetett hőst és e megható jelenet hatása alatt szem nem marad szárazon.

— Azonban — folytatta Rosenthal százados — nemcsak hősz tisztikarunk, hanem elismerésre méltó altisztikarunk soraiban is sokan vannak, akik már eddig is méltóknak mutatkoztak a kitüntetésre. Feuersvenger Konrád törzsörmeister, aki már régebben megkapta a II. osztályu ezüst vitézségi érmet, méltónak bizonyult az I. osztályu nagy vitézségi éremre is, amelyet most mellére tűzök. Viselje büszkén és ha újra az ellenség elé kerül, akkor szerezz meg a meglévőkhöz az arany érmet is.

A feltűzés után a parancsnok kezét szorított a vitéz örmeisterrel.

— Herger János fővadász vitéz magatartásáért a bronz érmet, illetve a hadtestparancsnokság elismerését kapta, amelyet ezennel át-nyujtok neki és kívánom, hogy a jövőben tanusítandó vitéz magatartásával újabb kitüntetésre tegye magát érdemessé.

Mint hogy a többi kitüntetett gyengélkedés miatt még nem jelenhetett meg, nekik külön ünnepség keretében nyujtják majd át az érmeiket.

A feldíszítés után a parancsnok utasítást adott a tisztelgő elvonulásra. Az összes kivonult csapatok feszes tartásban léptek el a kitüntetettek előtt és ezzel az ünnepély be is fejeződött. Mikor a harctérrre készülő csapat „pihanj” vezényszóra manet lépésbe tért át, a katonák sapkájukat lengetve éljenben, szetreász-kában törtek ki és zajos ovációban részesítették a dekorált fellebbvalóikat.

Négyszerezesen kitüntetett alvadász.

Az ünneplés befejezte után Imrei százados bajtársai melegen tüdőzölték. A százados harctéri emlékeinek elbeszélése közben visszaemlékezett a november havi eseményekre, amelyekben részt vett és igen meleg hangon adózott elismeréssel a sajtó munkásainak, akiket a harctéren munka közben látott.

— Az Aradi Közlöny kiküldött tudósítójával, Bolgár Lajossal, együtt feküdtem a mitrovicai kórházban és vele egyutt szállítottak el a Vörös Kórház kórházvonatán Szabadkán át Szegedre. Sajnálattal hallom, hogy Bolgár ez még nem heverte ki a balesete következményeit — mondotta a százados.

Azok az altisztek, akikről Rosenthal századosparancsnok azt mondotta, hogy büszkék rájuk, megis érdemlik, hogy vitézségükről tudomást szerezenek az itthon maradottak a leg-szélesebb körben.

Feuersvenger törzsörmeister, aki a déli harctéren tanusított vitéz magatartásáért érdemelte ki a II. osztályu vitézségi érmet, a lupkowi szorosnál vívott harcokban azt a parancsot kapta, hogy szakaszával az előtte lévő támadó csoport vonalában támadt részt töltsen ki. Azt a jelentést kapta, hogy elől saját csapatainkat fogja találni, azonban fényleg csak ellenséges

erőkre bukkant. Ez azonban a hős és hideg fejjel gondolkodó, önfeláldozó, bátor szívvvel érző szakasparancsnokot nem aggasztotta, sőt egy vakmerő elhatározására buzdította. Tizenöt lépésre engedte a jó fedezékben elhelyezett rajvonalaéhoz az ellenséget és innen olyan rohamot intézett ellenük, hogy azok véres fejjel szaladtak vissza. Ezzel sikerült a saját csapatának megszakadt sorát kitölteni. A vitéz törzsmester súlyosan megsebesült.

Heger Zsigmond fővadász a Bojevicinél és Sabácanál vívott harcokban tűnt ki zátermettsége és vitézsége folytán.

A csapat legnagyobb hőse azonban Kodreán Pál avadász, akinek ma három vitézségi érem ékesíti mellét és fel van terjesztve az arany vitézségi éremre is, úgy, hogy élete fogytáig havi 52 korona 50 fillér járadékot élvez az állampénztárból.

Az I-ső osztályu nagy vitézségi érmet Sabácanál szerezte. Századosa azt a parancsot adta, hogy a sabácai laktanyában felállított szerb géppuska osztályt némitsa el, pusztítsa ki az állásából, mert annak tüze nagy károkat okozott nekünk. A rettentetlen bátorságának ismert Kodreán avadász többedmagával a legirtózatossabb tűzbe oly meglepő ügyességgel tudott a laktanyába jutni, hogy neha nagyon magtogyatkozott titkózatban a mellé adott legénység száma, a kitűnő pozícióban lévő szerb géppuska osztály megadta magát neki. Rövidesen a mi géppuskáink kerülnek a nagyszerű helyre és irtózatossá oldal-tűzet ontanak az ellenségre.

A II. osztályu ezüst vitézségi érmet Komavicinél kapta. Egy emberünk a mélyen bevágott medrű patakba esett és mikor a szerbek látták, hogy a mieink kiakarják menteni, rettentő tüzelet koncentrálnak erre a helyre. Kodreán mitsem törődve ezzel a vízbe ugrik, sikerül kimentenie már fudokló bajtársát. Ő maga azonban nem jön ki a vízből, hanem a parton felhalmozott ajtókból, kerítésekől ludat csinál, amelyen át rohamra tudott indulni a parton veszeplő csapatunk. Mikor az utolsó emberünk is átkelt a patakon, Kodreán csatlakozott hozzájuk és maga is részt vett a rohamban. Hat golyó érte a hős katonát, akinek most a hadtestparancsnokság elismerését fejezte ki és az arany éremre terjesztette fel.

A többiek, akik a mai és holnap napon kaptak és kapnak kitüntetést, példás magatartással, ügyességükkel és vitézségükkel szolgálta rá a felsőbbség elismerésére.

Arad árvaszéke a hadi árvákért. Varjassy Lajos polgármester az árvaszék határozatából a következő kérelmet intézett Arad város adozat kész közönségéhez!

— Szeretett királyunk felhívó szövegére fiaink ezreivel szettek a zásló alá, hátra hagyva szerető családjukat, hogy megvédjék hazánk határait. Ezzel a lelkesedéssel azonban, nekünk itthon maradottnak kötelességünk, hogy gondoskodjunk az ott elveszett családok helyett, az árvák ezreinek felneveléséről. Elnélfogva a mult nyomdokain haladva s tudva azt, hogy közönségünk nem hiányzik onnan, a hol áldozat készségről van szó, árvaszékünk ma hozott határozatával kimondotta, hogy a hadba vonultak ott elesett, valamint a hadi faramak következtén elhunyt úgy katonai mint polgári egyének árvái tartás és nevelési költségeinek fedezésére egy alapot létesít és ennek megteremtése végett Arad város közönségének figyelmét kéri. Elhatározta, hogy jegyzékbe veszi, a nagyközönség közül jelentkező mindazon egyéneket, a kik ily hadi árvák elnevelési, örökbe fogadási, vagy mesterségre kitanítani akarnak, hogy azoknak áldozat készsége a szükségnek képest igénybe vehessék. A miért is kérjük a nagyközönséget, hogy mint eddig soha a nemes

és jó céltől filléreit meg nem vonta, a nélkülözhető fillérek egy részét tegyék le Arad város polgármesteréhez az erre reá szoruló hadi árvák segélyezésére. Kérjük a nagyközönséget, hogy a kik ily árvát elnevelni örökbe fogadni vagy mesterségre kitanítani akarnak a városi közgyűlésnél e végből vagy személyesen vagy írásban jelentkezzenek. Mi ismerjük közönségünk áldozatkészességét s tudjuk azt, hogy felhívásunk nem lesz pusztában elhangzó szó, meg vagyunk győződve, hogy ezen árvák közül egy sem fog a züllés lejtőjére jutni, mert a nagyközönség áldozatkészége jó akaratú támogatása, valamint árvaszékünk örökös szeme mindég mellettük lesz s ily úton a dicső halállal elhunyt családok helyett a jövő reményeivé nagyközönségünk fogja az árvákat hasznos magyar polgárokká és polgárnökké felnevelni. Célunk nemességét a nagyközönség oda adó támogatásába ajánljuk.

Körösbökényi

járásbírók ügye.

— Schwesster Ferenc vezető járásbíró nyilatkozata. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 30.

Dan Sabin dr. körösbökényi ügyvédől egytele Schwesster Ferenc körösbökényi vezető járásbíró megbízásából a következő helyreigazító nyilatkozatot kaptuk:

Az Aradi közlöny 97., 98., 99. számaiban e cím alatt: „Körösbökényi járásbírók egymás ellen” és „Ítélet a körösbökényi járásbírók ügyében” cikksorozat jelent meg, melyben nyíltan valótlan tények vannak közölve és való tények hamis színben vannak feltüntetve. Az 1914. évi XIV. t. o. 20. szakaszában gyökerező jogommal fogva a magam személyére vonatkozólag a következő helyreigazító nyilatkozatot teszem:

Panaszt nem tettem egyik bíró ellen sem, hanem Buday járásbíró ellen hivatali kötelességemből kirotyóan hanyagságért tettem jelentést a mult év augusztus havában és véleményeztem ellene a tegyeimi eljárás megindítását.

E jelentésemben Zamaróczyról is megemlékeztem, róla általában azt jeleztem, hogy társadalmilag is kifogás alá esik, továbbá, hogy részletes jelentést kívánok tenni róla is közelebről.

Buday járásbíró ellen Dan Sabin dr. körösbökényi ügyvéd adott be negy panaszt, melyekben felhozta, hogy Buday fűnek-fának tartozik, adós maradt a borbélyának is éveken át 2 évi borotválás díjjával s aztán más borbélyhoz ment, korcsmái adósságát nem fizeti, stb. Panaszait hivatali hanyagságért, majd egyik feljelentésnek egyedüli tárgya az volt, hogy egy itt működött leány tanítónő a tantestület erkölcsi okokból eltiltott attól, hogy Budaynéval érintkezék és kívánta Buday járásbírónak áthelyeztetését.

Zamaróczy járásbíró Buday járásbírótól megtudta, az ez ellen tett jelentésemből a reá vonatkozó részt és mielőtt az ő hivatali mulasztásaiért és társadalmi magatartása miatt ellene a tegyeimi eljárás megindítását egy jelentéssel kértem volna, a tegyeimi bíróság által is megállapítottan Buday járásbíróval összefogva, vádakat konstruáltak ellenem.

Zamaróczy járásbíró azt állította, hogy én a fogház felügyeletét és igazgatását reá bízta, azonban a fogházról magamunkálatokra felhasználtam és többször megírtam, hogy míg a fogházor nálam volt, a rabok a fogház udvarán felügyelet nélkül szabadon voltak.

Buday járásbíró a Zamaróczytól nyert értesülés alapján fegyelmi feljelentést tett elle-

nem azért, mert egy szóbeli végrendeleti tanút kihallgatásra megidéztem, de hivatalomban a kihallgatás napján fenn nem voltam és csak napok mulva menvén fel, a jegyzőkönyvbe pótlásokat eszközöltem és csak azután irtam alá.

Panaszolta, hogy 8 ügyben a bírói határozatok írásba foglalásával késtem, hogy a közjegyzőt két ízben oly esetben helyettesítettem, amikor az a törvény értelmében helyt nem foghatott, hogy Dan Sabin dr. ügyvédet, aki 6 ellene négy feljelentést beadott, más ügyvédek rovására ügygondnoknak többször kineveztem.

Ezekért ellenem is vádhatározat hozott, mely egyidőben kelt az ellenük hozott vádhatározatokkal.

A fegyelmi bíróság megállapította azt, hogy a kérdéses tanuvalomási jegyzőkönyvet a kihallgatás napján aláírtam és az irodába kiadtam, megállapította, hogy abban lényegre vonatkozó javítások nincsenek és a tanu a fegyelmi eljárás során történt kihallgatása alkalmával a jegyzőkönyv tartalmát az utolsó szóig helyben hagyta és az abban foglalt valomását valónak és helyesen felvettnek elismerte.

Megállapította, hogy a fogház felügyeletet nem bízta Zamaróczyra sem Budayra, amint utóbbi is a vizsgálat során vallotta, megállapította azt, hogy a tanu nem volt megidézve azon napra, amelyen kihallgatattott, és miután Zamaróczy maga is beismerte, — amit tanu is bizonyított, — hogy neki a kihallgatás időjén tudomása volt arról, hogy én hivatalomban nem vagyok tenn, megállapította azt, hogy 6 követelt el mulasztást, amikor a tanu szabályszerű kihallgatásáról nem gondoskodott. Megállapította azt, hogy csak egy ízben, f. év január hó 25-én volt egy fogoly őrizetben a fogház udvaron, amely miatt jegyzőkönyvet is vett fel, de ezért is 6 felelős, mert ezt előzőleg az nap délelőtt, én a járásbíróság vezetésével együtt a fogház felügyeletet is reá bízta, mert másnap székelyemről távoztam. Kitejesés adott a fegyelmi bíróság azon meggyőződésének, hogy Zamaróczy járásbíró késs volt kötelességét is megszegni nyilvánvalóan azon gondolatokkal, hogy nekem azzal árthat.

Megállapította a fegyelmi bíróság, hogy a közjegyző helyettesítésnek törvényes alapja volt, megállapította, hogy Dan dr. ügyvédnek nem kedveztem az ügygondnoki kirendelések körül, és megállapította, hogy a panaszolt 8 ügy közül csak hét ügyben van nemi kesedelem a bírói határozatok írásba foglalása körül, de mert a kesedelem csakály, az ügyek nem nagy számuk, és munkámat túlterhelve voltam, fegyelmi vétségéről nem lehet szó, és ezért felmentett mindegyik vád és terne következményei alól.

A közbíró reám néve nem kérte az áthelyeztetés kimondását.

Zamaróczy és Buday járásbírókra a fegyelmi bíróság kimondta, hogy saját kötelességükön áthelyezendők.

A fegyelmi bíróság elfogadta ügyvédeknek azon előadását is, hogy soha egyik bíró ügyköréből sem vettem el egyetlen egy ügyet sem, hogy az ügy beosztást mindenkor közvetlen felügyeleti hatóságom hozzájárulásával változtattam meg, hogy Buday járásbíró tette meg azt, hogy az én ügykörömbé tartozó egy kiszállásos ügyet az én megkerülésemmel magához vett, és abban a helyszínére tárgyalást kitűzött.

Végül nem való, hogy a nevezett két bíróval valamikor is civódtam volna, csak az való, hogy egyikkel a mult év tavaszán, másikkal a mult év nyarán minden társadalmi érintkezést megszakítottam.

Összeomlott az első szárazföldi támadás a Dardanellák ellen.

(Az ostromlók veszteségei. — Támadni minden áron. — A török védelem kitűnősége. — Ujabb hajóáldozatok. —

— Távirati tudósítás. —

Konstantinápoly, április 30.

A főhadiszállás jelenti: Az ellenséget, amely Kum-Kaleh környékén partra szállott, bármennyire igyekezett magát hajógyuinak védelmében a parton tartani, teljesen elűztük. Nincs ellenség a Dardanellák anatóliai partján se. A kabatei part kiszögellésén megmaradt ellenséges haderők makacsul igyekeztek hadihajóik tüzelésének védelmében magukat tartani. A félsziget többi pontjáról az ellenséget elűztük. Űtegeink tüzelése tegnap megrongálta a Jeane d' Arc páncélos cirkálót, amely a redézeten előállott tűz következtében Tenedosz felé sietett. Egy angol torpedózuzót a tengerszoros bejáratánál elsüllyesztettünk. A tengerszoros felé előretolt Űtegeink ellen tizenhat páncélos és számos torpedózuzó által április 27-én megkísérelt vállalkozás eredménye az, hogy Űtegeink és gyalogsági sáncaink ellen estig kilőtt sok ezernyi lövedék néhány katonát megsebesített. Két szállítóhajót Sedil Bahr előtt lövedékeink eltaláltak, az egyik felborult. Nagyobb számú bárkát és naszádot, amelyek telve voltak katonákkal, valamint több uszályhajót elsüllyesztettünk. A Majestic és Triump angol páncélos hajók megrongálva visszavonultak. Két nap óta az ellenséges flotta nem tett kísérletet támadásra. A többi hadszínterről nincs jelenteni való.

Kudarccal végződött a partraszállás.

Cenfi, április 30. Párisban egy athéni magántáviratból értesülünk arról, hogy a gallipoli félszigeten összeomlott az angol-francia szárazföldi támadás. Hamilton főparancsnok a repülő kiterítési szolgálatát okolja a balsikerért, mert a védő csapatok számáról tévesen informáltak a hadvezetőséget. Poincaré minisztertanácsot hívott össze.

Berlin. A londoni Daily Mail jelenti Tenedoszból: Az angolok egyelőre nem tekintik magukat megvertnek a Dardanelláknál és folytatják a partraszállást.

A partra jutott csapatok helyzete.

London. A legutóbb közzétett angol hivatalos jelentés azt mondja, hogy a törökök folytonos és makacs ellenállása dacára a szövetséges szárazföldi csapatoknak sikerült a Gallipoli-félsziget déli részén erős állásokat elfoglalni. A jelentés kiemeli, hogy a törökök rendkívüli erőitásokat használtak és még a tenger színe alatt is alkalmaztak többszörös drótsóványokat, hogy a bárkák kikötését a partvidékeken megakadályozzák. A szövetséges seregek azonban leküzdötték ezeket a nehézségeket is, partra szállottak és több helyen tartják elsáncolt állásaikat.

A Daily Telegraph hadi levelezője azt jelenti, hogy a partraszállás négy helyen történt. Ez a tudósító, úgy látszik, őszintébb, mint a hivatalos jelentés, mert azt közli, hogy

a szárazföldi hadműveletek egyelőre szünetelni fognak, mert azok a csapatok, a melyeknek sikerült a Gallipoli-félszigeten maradniok, előbb hosszadalmas előkészületeket kénytelenek tenni és csak azután kezdhetnek újabb offenzívát. Ugy látszik, ez csak leplezni akarja szárazföldi kudarcát és elő akarja készíteni a közvéleményt, hogy ismét hosszabb szünet következik a Dardanellák körül.

Hogyan történt a szárazföldi támadás.

Konstantinápoly, április 30. Bár a Gallipoli-félszigeten folyt harcok részleteit hivatalosan még nem közölték, mindazonáltal a térképek és az eddig beérkezett jelentések, valamint a Tanin által közölt áttekinthető összefoglalásból általános fogalmat lehet nyerni a harcokról, a melyek az angol és francia csapatok partraszállását követték és a melyek a Gallipoli-félsziget által alkotott földnyelvnek legészlebb délnyugati részében folytak le. Már az a hó 24-én a Madytos vidéke fölötti területen végzett földérítő repülésekkel következtetni lehetett az ellenség szándékára, mert az ellenség akkor kezdte meg a partraszállásra kiszemelt terület földérítését. A partraszállás célja az volt, hogy az európai parton fekvő erődök hátamögötti területet elfoglalják.

Az ellenség azt remélte, hogy itt eredményt érhet el, mert a megteendő ut itt kisebb. Az ázsiai parton Kum-Kaleh mellett partraszállított csapatokon kívül, a melyeket a tegnapi déli hivatalos jelentés szerint minden nehézség nélkül megvertünk, az ellenség partraszállott a Sighindere kis folyó torkolatánál, amely folyó a félsziget legészlebb részén folyik és Sedil Bahról északra ömlik a tengerbe, továbbá a Teke Burnui előhegyeknél, ugyancsak északnyugatra Sedil Bahról továbbá Saritepénél, amely valamivel északabbra fekszik, és végül Kabatepe környékén, amely Madytos mögött még északabbra fekszik.

Az ellenséges arcvonal tehát Sedil Bahr környékétől Kabatepéig vonult. A centrumot Sighindere alkotta, a jobbszárnyat Teke Burnu és a balsszárnyat Kabatepe. A harcok itt rendkívül hevesek voltak, mert Kabatepe, amely 405 méteres magaslaton van, kedvező állást nyújtott az ellenséges gyalogságot fedező tüzésnek. Miután az ottomán csapatok a hó 25-én az angol-francia jobbszárnyat szoronyrohammal visszaverték, amely alkalommal csodálatos hősiességet tanúsítottak, Kabatepe környékéről az ellenséget teljesen ki tudták szorítani. Ennél fogva remélik, hogy a saritepei ellenséges hadállások sem lesznek képesek tovább ellenállani.

Konstantinápoly, április 29. A Dardanellákban lefolyt eseményekről érkező kiegészítő jelentésekből egyre világosabban tűnik ki az ottomán tisztok és katonák vitézsége és elauja. A Gallipoli-félszigeten folyó harcok során és főleg Labatepénél a török csapatok két nap és egy éjjel szakadatlanul küzdöttek, a nélkül, hogy a kimerülés legcsekélyebb jele is látszott volna rajtuk, a folytonosan előnyomuló ellenséges erőkkel szemben. A kumkalehi első harcokban a török csapatok egyetlen lövést sem

tettek, hanem az ellenséget pusztán szoronynyal verték vissza.

A harcok alatt negyven ellenséges hadihajó — köztük az Askold orosz cirkáló — a melyek megfigyelésre voltak felállítva, időről-időre bombázta Sedil Bahr és Kum Kaleht. A török erődök eredményesen viszonozták a tüzelést és két torpedónaszádot, továbbá egy szállítóhajót elsüllyesztettek. Egy súlyosan megrongálódott cirkálót, mint már jelentettük, Tenedosba kellett vonatni. A törökök, nagyszámú fegyvert és nagymennyiségű lőszert zsákmányoltak.

Csak hivatalos híreket szabad Angliában a Dardanellákról közölni.

Kopenhága, április 30. A Berlingske Tidende ennek kapcsán a következő londoni táviratot közli: A brit kormány megtiltotta a lapoknak, hogy a hivatalos jelentéseken kívül bármit is közöljenek a Dardanellák és Gallipoli ellen megkezdett hadműveletekről.

„Támadni!”

Konstantinápoly, április 30. Az Osmánischer Lloyd haditudósítója jelenti a gallipoli főhadiszállásról:

Április 26. — A mai nap igen izgalmas volt. A támadások már hajnali négy órakor kezdődtek és tizenegykor szüntek csak meg. Dél előtt hatalmas ütközet folyt le egy partraszállási kísérletből kifolyólag Kaba-Tepe és a Gallipoli-félsziget déli csücske között, délután pedig Kum-Kalehnál volt harc. Minden ütközet győzelemmel járt ránk nézve, több mint hatszáz foglyot ejtettünk és három gépfegyvert zsákmányoltunk. A mi veszteségeink jelentéktelenek.

Egy elfogott francia őrnagy mondja el a következőket: A Dardanellák ellen eredetileg nyolcvanezer embert szántak az egyesültek, azonban megtudták, hogy a törökök itt mintegy egynegyed milliónyi katonaságot összpontosítottak és belátták, hogy ilyen erővel szemben még csak gondolni sem lehet a sikerre. Ezért a parancsnokság április 28-án szikratáviratot küldött Asquithnak és Millerandnak, amelyben közölte a fentebbieket és utasításokat kért. Néhány óra múlva megjött a válasz Lemnosra: „Támadni!” Erre megkezdődött az újabb ostrom.

Egy elfogott mohammedán suávérmester érdekes részletekkel szolgál az angolok terveiről:

— Az enosi támadás — mondta — csak csal volt és azt célozta, hogy Gallipolit zavartalanul megközelíthessék. Ugyanezért próbáltak Kum-Kaleh ellen is támadást. Az angolok igen jól tudták, hogy mohammedán legénységük az első alkalommal, mindjárt a partraszállásnál meg fogja magát adni testvéreinek, éppen azért küldték ezeket az első sorba, hogy legalább ágyutöltelékül használhassák fel.

Ma egyébként a tegnap elfogott mohammedán katonák testületileg járultak a parancsnokság elé és azt kérték, hogy engedjék őket is harcba. Ezt a kérésüket, a nemzetközi egyezményekre való tekintettel persze nem teljesíthették, de határozatba ment, hogy Konstantinápolyban munkát szerezzenek a számukra.

Wangenheim báró ma jelent meg a szultánánál és tolmácsolta Vilmos császár üdvözlőnatait a győzelem alkalmából.

A magyar, osztrák és német kolónia Konstantinápolyban ma több ünnepet rendezett, a tegnapi nagy nap győzelmeink öröme.

Athénből ideérkező jelentés szerint, az ottani angol követ, néhány nap óta, amióta az angolokat a Dardanelláknál egyremásra érik

vereségek, egyáltalában nem mutatkozik, ki sem kocsizik, sőt az operai páholya is üres esténként, bár nagy zenebarát. Allítólag beteg, de ezt a hírt kétkedve kell fogadnunk.

Megsérült hadihajók.

Zürich, április 30. Milanói lapok jelentik Athénből: Tenedosz szigetre kedden egy súlyosan megsérült francia és két angol páncélos cirkálót vontattak a Dardanellák elöl.

Berlin, április 30. A Lokalanzeiger-nek távirairozzák Athénből: Érdekes részletek kerültek nyilvánosságra itt arról, hogy miképen sikerült a török ütegeknek az angol Triumph csatahajót hasznavehetetlenné és ártalmatlanná tenniük. Az angol hadihajó a Gallipoli-félsziget nyugati partvidékén 7 kilométer távolságból a legnevesebben tüzelt a török hadállásokra, majd kísérletet tett, hogy jobban behatolhasson a szorosba és így a török erődöket hatásosabban ágyuzhassa. A török ütegek egyre közelebb engedték az angol csatahajót, s mikor megfelelő távolságban volt, az ázsiai partról gránátok özönével árasztották el. A Triumph két felülvést kapott, fedélzetén igen sok halott és sebesült volt és kényszerült a lehető legnagyobb sietséggel visszavonulni. Az angol hadihajó sérülései olyan súlyosak, hogy a tatarozás hónapokig fog tartani. Most a Triumph a máltai dokokban van.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután „Tiszturak a zárdában”, este: „Aranyvirág”, új betanulással, először.

Méltó: Komlóssy Emma a bpesti Népszínház ünnepelt primadonnájának fellépte: „Lili” operett.

Kedd: Komlóssy Emma felléptével: „A Bőregér” operette.

Szerda: Komlóssy Emma fellépte: „A Tancos huszárok” operette.

Csütörtök: Herczegh Ferenc vigjátéka: „A Gyurkovits leányok”

* Nemtudomka egyike a legbájosabb, legpoetikusabb magyar operetteknek; csupa dallam, csupa muzsika, amilyen a Bob herceg szerzőjétől lehetnek ki, hangulatos, meleg, szíveseszlő librettó a Janos vitéz szövegírójától, olyan jelenetek, melyek a néző szívét megkapják s elviszik a mai szomorú világból sába a tündérországba, ahol romantika és poézis terem. Diák-szerelem, jószívű öreg professzor, szegény kis árva háamester leány, akibe minden fiu szerelmes, meleg szívű jassz fiu, s Micike, a kimondott kokott, aki azért megmarad tisztességnek — csupa remekbe készült szerep. Bar Dióssy Nusi régi Micikéje még szívünkben van, forró nagy esték emlékei fűződnek ehhez a szerepéhez, mégis most hájasak lehetünk neki, hogy egyik olyan szerepet választotta második vendégfelléptétől, amelynek megjátszásához nem köznapri primadonnai trükkök, hanem művesei intelligencia s anyyi bá, temperamentum és kedvesség szükséges egy személyben, mellyel ritka primadonna rendelkezik. Szerepének legélesebb végteteit, a faktelen nagyravagyó, szelíd könnyező egyszerű naiv leányá vált Micike egyforma rutinrozzott művészzel alakította s így lett alakítása nem mindennapi ontudatos egyéni megjátszás. Pazar toalettjei, megjelenése, elragadó tancái fokozták azt az őszinte megérdemelt forró sikert, amely csak kivételes tehetségű nagy primadonnának szokott kijárni az aradi színpadon attól a közönségtől, mely Dióssy kisasszonyt mindig a megértő szeretettel ünnepelte. Pataky mint bájos széphanu

Nemtudomka distingvált játékaival, természetes, közvetlen kedvességével méltó partner volt. Győző és Barics egyformán művészi produkált. (W. K. dr.)

* A színház hírei. Komlóssy Emma, a budapesti Népszínház ünnepelt primadonnája, Aradváros közönségének mindenkor szívesen látott művésznője, hétfőn, május hó 3-án kezdi meg három estére tervezett vendégjátékát. Komlóssy Emmát, a Népszínház fénykorának büszkeségét, fölösteges a mi közönségünknek dicsérni, mert az ő páratlan művészete, felette áll minden dicséretnek. A kiváló vendég első fellépte a *Lili* operett címszerepe, kedden a *Bőregér* és szerdán a *Tancos huszárok* vezető szerepét játssza. Jegyek mind a három előadásra előreválthatók a színházi pénztárnál. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután három és fél órakor mérsékelt helyárakkal, az idén felújított és legnagyobb sikert aratott operette, a *Tiszturak a zárdában* kerül színre. A közönség állandó, harsogó kacagása kíséri az előadás minden jelenetét, amely minden felvonásban fokozódóan emelkedik és tetőpontját éri el a második felvonás végső jelenetében, amikor Barics, mint a „barát” a zárdai növendékeknek prédikál. A női főszerepeket Pataky Vilma, Szabó Mili, Benkőné, Follinuszné, míg a férfiak közül Járai, Polgár, Virág, Herold stb. jutottak hálás szerepekhez. — Este nyolc órakor rendez helyárakkal, a sok év óta pihentetett *Aranyvirág* operett kerül színre, melyre nagy szorgalommal készül a személyzet. A két vezető énekeszerep Pataky Vilma és Barics Gyula kezeiben van, kiknek szebbnél-szebb dallamokkal értékes alakításuk elsőrangúnak ígérkezik. Az egymásra unt jegyespárt Szabó Mili és Győző angol hidegvérrel küzdik le, a többi szereplők Kertész, Várnai, Polgár, Herold stb. mind megannyian nagy ambícióval egészítik ki az ensemblét.

* A katonai tohásza nálunk nem lehet más, mint az ősi magyar fohász! — Magyarok nagyszonya segíts minket! Ezt a fenkölt gondolatot mintázta meg plakettszerűen Lukácsy Lajos szobrász-művész s annak másolata látható kiadói hivatalunk ablakában. Megrendelhető vidékre szállítva 5 koronáért, kerettel 7 koronáért, a művésznel, Budapesten, I. Várbazár, vagy megbízottjánál Steinmassler K.-nál, I. Csaba-utca 12.

* Botrány a szállodában. (Az Uránia mai vigjátéka) „Né légy feltékeny” ez lenetne a helyes címe annak a pazar vigjátéknak, melyet a színház tegnap oly nagy siker mellett mutatott be. Valóságos kacagó orkánok viharoztak végig a nézőtérén az egész előadás alatt jeles bizonyosságául annak, hogy a közönség elérte azt a finom ózistat, melynek kedvéért a film megteremtődött. Mindenkit megiepett a film s a maga kacagató fordulataival, melyek ugyan csak igénybe veszik a közönség nevetőizmait. A pikantéria legfinomabb válfaja van képviselve e képen, olyan, amelyet mindenkori pirulás nélkül végignézhet, de amely mégis csiklandozólag hat reánk. Egyaránt nagyszerű a bohózat beállítás, tartalma, meglep az a sok humor, amellyel a film rendelkezik és melyet a bohózat egyetlen jelenete sem hagy kiaknázatlanul. — A sors bolondja, *Schildkraut film*, az *Uránia legközelebbi nydonsága*. 5

* Rawson-ház titka. (Nagyszabású detektívdráma az Apollóban.) Webbs detektív neve ma ismertebb és kedveltebb, mint valaha Snerlock Holmesé volt. Mister Webbs zseniális nyomozásaiban órákon át szívesen gyönyörködik a publikum s visszafójtott lélekzettel lesi a szövényes bűnügyek idegizgató kibogozását. A Rawson-ház titka című detektívdrámában tartotta csodálatban ma Webbs az Apolló közönségét, amely még a hangos ovációt sem sajnálta a zseniális detektívől. A rendkívül idegizgató detektívdráma minden jelenete teljesen eredeti s a darab cselekménye is egészen új szerű, egyetlen ismétlés sinosen benne a már lejátszott detektívképből. A nagy sikerrel bemutatott detektívdráma még szembatón kerül vetítésre háborus aktualitásokkal. 3

* Bank Bán az Apolló-színház legközelebbi nydonsága. Katona József történelmi tragédiáját nagy sikerrel rendezte filmre Janovics Jenő dr., a kolozsvári színház igazgatója. A nagyszerű magyar filmet a jövő hét elején mutatja be az Apolló-színház. 3

Harc nélkül szerzett orosz foglyok.

(Az őrmester kirándulása. — Hogyan lett a póttartalékosból vitéz altiszt?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 30.

Lakos György póttartalékos a 37-ik gyalogezreddel ment a háboruba. Testestül-lelkestül katona volt s már az első ütközetben feltűnt bátorságával. A rohatyni nehéz küzdelmektől kezdve ezredének jó és rossz napjaiban egyaránt megállotta helyét, míg Komarno-nál meg nem sebesült. De nem sokáig volt maradása a kórházban. Ugy, ahogy meggyógyulva, egyedül utnak indult, hogy csapatát megkeresse. Minthogy zászlóját nem találta meg azonnal, egyelőre a 4-ik honvédegyezredhez csatlakozott s ennek soraiban harcolt. A Sambor és Lisko közötti küzdelemben újra megsebesült. De már január elején újra ezredénél, a harevonaiiban találkozunk vele; közben őrmesterré lépett elő.

Csakhamar újra próbát tett a vitézségből. Az oroszok védelmi vonalunk előtt mintegy 300 lépésnyire beásták magukat. Egyik este a behozott foglyok elmondtak, hogy az oroszok közül már nagyon sokan belefáradtak a harcba s csak alkalomra várnak, hogy megadhassák magukat. Másnap az ellenség olcsán feltűnt nyugalom volt. Nem tüzeltek s úgy látszott, ünnepet tölnek. Az alkalom oroszfogásra csabitoit. Lakos őrmester önként jelentkezett, hogy megkísérli az oroszokkal letétetni a fegyvert.

Cigarettaival, szalonnával és más csabító jókka megrakodva egészen egyedül, teljes fegyverzetben s tökéletes lelki nyugalommal bement az ellenséges állásba, elosztotta az ajándékait s megpróbálta az embereket rábeszélni, hogy jöjjenek át hozzánk. Az orosz altisztoktól visszatartva, a katonák nagyobb része nem nagy hajlandóságot mutatott a meghívás elfogadására. Sőt felszóltották Lakost, hogy adja meg magát. De határozott és merev viselkedése mégis annyira hatott rajuk, hogy végül is harc nélkül 10 fogollyal tér vissza a mi árkaikba. Most a mieink egy ideig várakoztak, hogy a 10 első orosz pedaja nem talál e követésre. De semmi sem mozdult. Értre Lakos őrmester újra átment az ellenség állásába s megint egy kis csoport fogollyal jött vissza. Ezt az utat a nap tolyamán még néhányszor megismételte, úgy, hogy este 120 foglyot lehetett hátra küldeni, a kiket mind maga Lakos ejtett.

De e vitéz altiszt néhány nappal később tette ezredének a legnagyobb szolgálatot. Egy este az oroszok a 37-esek állását Felsőlincsnél megtámadták s a völgyből kitorve az ezred oldalába és hátába nyomultak előre. Egy osztaguk már elérte állásainkat, midőn Lakos hamar összeszedi a hozzá legközelebb álló 6 embert s ezekkel tergeteg módjára rácsap az oroszokra. Puskatussal és szuronnal pusztának a magyarok az ellenség megriadt katonái között. Aki nem hullott el, visszafut; Lakos őrmester kis csapata pusztító tüzet zudít a hátrálókra. Az ellenség még egy rohamot intézett e veszélyes pont ellen. De Lakos akkor sem engedte, mikor az oroszok két géptegyvert állítottak fel ellene. Puskaival és szuronnal védte a fenyegetett állást és így oltalmazta ezredének oldalát és hátát. Lakos őrmester az arany vitézségi érmet kapta.

Görög-szerb szövetség Bulgária ellen?

— Macedóniát görög csapatok szállják meg? — Az athéni koronatanács. —

Távíráti tudósítás.

Bukarest, április 30.

A küszöbön álló Balkán-bonyodalmakról szóló hírek kapesán a román kormány félhivatalos organuma, a „Viitorul” a következőket írja:

— Három nap óta a bukaresti sajtó azt a hírt kolportálja, hogy Bulgária és Görögország, illetve Szerbia között aggodalmakra okot adó feszültség állott be. Ugy mondják, hogy Görögország Szerbia támogatásával és beleegyezésével megtogja szállni Macedóniát, hogy azt egy esetleges bolgár támadás ellen ez által megvédelmezze. A lapok továbbá arról is tudni vélték, hogy Radoszlawow bulgár miniszterelnök igen komoly formában figyelmeztette a szófiai szerb követet egy ilyen görög katonai akciónak a súlyos következményeire.

— Ezen hírekre vonatkozólag — írja a „Viitorul” — egyenesen Szófiában szereztünk be információt, ahonnan azt a választ kaptuk, hogy mind ezidáig semmi olyan nem történt, amiből a szóbanforgó hírek valóságára lehetne következtetni. Hivatalos szófiai köröknek nincsen tudomásuk egy olyan ellenséges megegyezéséről, amely Görögország és Szerbia között Bulgária ellen létrejött volna, sőt azt lehet mondani, hogy a diplomáciai viszony Athén és Szófia között teljesen normális. Nem igaz tehát az sem, hogy Radoszlawow miniszterelnök ebben a kérdésben a szófiai szerb követet tanácskozást folytatott volna. Bulgária álláspontja ma ugyanaz, mint amilyen egy hónappal ezelőtt volt. Csak a diplomáciai tárgyalások haladtak egy kissé előre, anélkül azonban, hogy katonai beavatkozásról még szó lehetne.

Ami Ghenadievnak párisi követévé való kinevezését illeti, ez kizárólag belpolitikai dolog. Ghenadiev ugyanis igényt támasztott arra, hogy tárcát kapjon a kabinetben. Radoszlawow miniszterelnök azonban diplomáciai okokból szembehelyezkedett Ghenadiev miniszteri kinevezésével és felajánlotta neki a párisi követi állást. Ha a francia kormány beleegyezése megérkezik, a kinevezést nyilvánosságra hozzák.

A „Viitorul” közlésével szemben Szófiából a következőket jelentik:

— Április 4. és 5-ike között Athénben koronatanácsot tartottak, amelyen Dumalis vezérkari főnök is jelen volt. Az elnöki székben maga a király ült. Az arról a kompenzációkról volt szó, amelyeket Görögország Bulgáriától követelni fog, ha a háború végéig a szerb Macedóniát megszállja.

Egy másik szómai távirat a következőképpen szól:

— A koronához közel álló lapok a következő hivatalos közleményt reprodukálják: Metékes helyről értesülünk, hogy az athéni koronatanács öt napig tartott. A koronatanácsban megbeszéltek azt a tervet, a mely szerint Bulgariának Görögország és Szerbia ellen irányuló támadásával szemben védekezni kell. Szerbia ugyanis március 30-án követelte, hogy Görögország tegyen eleget az 1913. május havában aláírt szövetségi szerződés kötelezettségének. Március 30-ig Görögország mint semleges állam engedte meg a Szerbiának szánt hadianyagok keresztül szállítását. A valandóvi incidens után azonban Görögország kifejezte azon kívánságát, hogy megtehető jutalom ellenében hajlandó Szerbia segítségére menni. Abban a helyzetben vagyunk, hogy

kijelenthetjük, miszerint a görög-szerb megegyezés létrejött, sőt már életbe is lépett. A megegyezés szerint a bitolói kerület Görögország birtokába megy át.

A román lapok mai számaikban különben állítólagos görög tulkapásokról adnak hírt, amelyeket görög tisztek követtek el a görögországi Hrupiste román lakóival szemben. A görög tisztek borzasztóan kegyetlenkedtek, kirozták, brutáliszták a románokat. A lapok a kormány erélyes intervencióját követelik.

Egyedül az ellenség közepén.

— A besszarábiai román katona nem árulja el a román testvéreket. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 30.

Egy aradi tartalékos tiszt, aki rövid szabadságra jött a harcterről, mondja el ezt a megkapó epizódot:

— Nem tudom már, hogy történt: azon vettem észre magamat, hogy eszakadunk csapatainktól. Jobbra, balra, előre küldött járőrjeim nem tudtak összeköttetést kapni a zászlóalj többi részeivel. Parancsot az elvonulásra hiába vártunk. Egy idegen ezredbeli század azt mondta, hogy menjünk velük: „Nem lehet”, mondottam; „be kell várnom a magam csapatától a parancsot”.

Egy napon át, elképzelhetetlen izgatottság között, hiába vártuk. Közben megtudtuk, hogy nem messze tőlünk nagyobb ellenséges csapat van. Buzdító szavakat intéztem a századhoz, a mely ugyanolyan román tartalékosokból áll. Tudtam a nyelvükön, és ezzel nagy önbizalmat tudtam bejuttatni. Elkészítettem őket arra, hogy az ellenség megamadhát bennünket, nekünk azonban nem szabad a helyünkről elmozdulni, s ha meg kell hatnunk, nem adjuk oda oltson az életünket.

Három napi, megőszítő várakozás után végre földezték bennünket; a zászlóaljtól parancsot kaptunk az elvonulásra. Ez meg is történt s csakhamar megtaláltuk a többi századot, ahol nagy örömmel vártak bennünket.

Talán egy héttel ezután D. állomáson voltunk, ahol ep egy orosz fogoly-származást engedtetek meg. A mint a foglyokat néztem, az egyikük különös módon rám nevet.

— Mit nevet? — Nemeit kérdeztem; nem értett meg. Majd megtudtam, hogy besszarabia katona, és erre románul szólítottam meg. Az arca erre fölvidult és románul válaszolt.

— Azon nevetek, hogy én már találkoztam a tiszttel.

— Velem?

— Igen. Ekkor, meg ekkor, itt, meg itt (pontosan jelölve meg az időt és helyet) aut epagyva a századával és várta a parancsot. Én onnet vagy ötven-hatvan lépésnyire egy telegráf-oszlopon voltam, tagályak közé bujva. Onnet kellett volna telefonon jelentést adnom, hogy van-e ellenség. Nagyon jól tartam magukat, hanem mintegy ep jelenteni akartam, megtaláltam, hogy románul beszélnek. Minden szót megérttem. Akkor ezután azt gondoltam: ők is románok, és én velem. Minak tovessem őket halomra, mikor ez úgy se dönti el a háború sorsát. Azt jelentettem, hogy: nincs ellenség. Szerencsénk volt, hogy mások nem jöttek kezeibe, a mig elvonultak.

Ha nem jelölték volna meg pontosan a helye, az időt, a körülményeket, nem hittem volna neki. Így azonban valóságosnak kellett elfogadni. Megutáltam az ivarral, oszlokdéval, minden lehető jóval az orosz foglyot, a ki jobban örült talán ennek az esetnek, mint mi, a kik annak révén kerültük el a halált, vagy fogságot.

H I R E K. LEGÚJABB.

Érkezett éjjel 3 órakor.
(Táviroda, cenzurázva.)

Rotterdam. A frontról hazatért londoni püspök beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy meg egy eseménytelen napon is eszik haromszázötven angol. A veszteségek főoka a municióhiány. A háború korántsem járja végét és Anglia távol van a győzelemtől.

Hága. A Vaaderland írja: A nyugati harcterén a döntés Saint Junennél várható.

Berlin. A Times jelenté: Lizernetót keletre a nemetek tizenegy kilométerre és Poperinghetőt tizenegy kilométerre vivő nehez útegeikkel a front mögött dolgozhatnak. Ypern teljesen el van pusztítva, az angol sebesülteket a pincékben helyezik el.

Bukarest, április 30. Petrovic Mihály tábornok négy katonatiszt tartságában Bukaresten és Jassyn át Szentpétervárra utazott. A misszió küldetésének célja ismeretlen.

Bukarest, apr. 27. Jassyból jelentik: Az a tény, hogy a román tartalékosokat mezei munkálatok megkezdésére szabadságot kaptak, széles körben a legjobb benyomást idézte elő. Különösen megvannak elégedve és nyugodva a parasztok, akik ma már tudják, hogy mennyit kell annak a népnek szenvednie, amely részt vesz ebben a borzalmas háboruban.

Konstanza, április 28. Az ide közelekvő Cavergie községben a parasztok fellázadtak és szétosztották maguk között Vladescuórnagy óriási kiterjedésű birtokát. Ezeknek a parasztoznak egyiküknek sícs földje. A lázadást elfojtották. A vizsgálóbírószág kiszállt a helyszínére.

Genf. A francia lapok azt írják, hogy Athénben ma haditanács volt, amelyen valamennyi parancsnok részt vett.

London. A Lily Dale halászgőzöst nemet tengeralattjáró elsüllyesztette. Mobile szenszállító hajót a Hebridáknál süllyesztette el egy másik nemet tengeralattjáró.

London. Német Zeppelin léghajó Bury-St-Edmondera több bombát dobott. A bombától ket haz kigyulladt.

Bécs. Leon Gambetta elsüllyesztéséről az „V” buvarhajó parancsnoka, Trapp sorhajóhadnagy ezeket közli: Éjjelkor tünt fel előtünk a sötét hajó. A tengeralattjáró 500 méterről megtorpedozta, majd 8 perc múlva újabb torpedót lőtt ki. Lattus, hogy az ellenséges hajó elsüllyedt. A tengeralattjáró saját biztonsága érdekében nem vehetett részt a mentési munkálatokban.

Paris. A tengerészeti miniszterium közli, hogy a Leon Gambetta menekülteiből 110-et Syrakusába, 26-ot Brindisibe vittek. Senet admiralist, es 52 közlegényt, akiknek holttestet eddig kifogtak, Santa Mariában entemették.

Bécs. Az 1873.—78. evioyambeliek sorozása május 6-án véget ér. Az osztrak áttampogárokat, akár Ausztriában, akár Magyarországon soroztak, május 15-en tegyveres szolgálatra behívják. Ausztriában sorozott magyar áttampogár népteiket külön behívót kapnak.

Bécs. Stürgkh miniszterelnök, Engel és Georgi osztrák miniszterek holnap Budapestre érkeznek, hogy a magyar kormánnyal tanácskozzanak az elesettek özvegyeinek és árváinak segélyezéséről.

Csernovic. Ellenséges bomba, amelyet repülőgépről dobtak, a hőrségi erdőbe esett, de nem robbant föl. Polgári lakók a bombát megtalálták és vizsgálni kezdték. Ekkor felrobbant és három embert súlyosan megsebesített, egy asszonynak karját tépte le.

Füsttelen nap Aradon.

az Aradi Közlöny tudósítójáról.

Arad, április 30.

Arad város közönsége a harctéren küzdő és megsebesült katonáink, véreink iránt táplált meleg szeretetének újabb fényes bizonyosságát nyújtja. Valóban csodálatra méltó az az általános érdeklődés, amely a „Füsttelen Nap” iránt társadalmunk minden rétegében megnyilatkozik.

A Füsttelen Nap alkalmából forgalomba hozott jelvényeket, mindenütt és mindenki a legszívesebben fogadta. Örömmel konstatáljuk, hogy hazánkért és éretünk, itthon élőkért küzdő és leírhatatlan fájdalmakat szenvedő vitéz katonáink fájdalmát Arad hazafias közönsége ezen alkalommal is enyhíteni igyekszik.

A jelvényeket Kovács Vince kultúratanácsnok, Cziráky Márton iskolaszéki jegyző segítségével részint eladta, részint pedig értékesítés céljából kávéházakban, vendéglőkben és kereskedésekben bizományba adta.

Ismételtén felhívjuk közönségünk figyelmét a „Füsttelen Nap” nemes céljára. Megjegyezzük, hogy a jelvények nemcsak május hó 1-én, hanem másodikán, harmadikán és negyediken is megszerezhetők.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— Tisza István a királynál. Bécsből jelentik a Budapesti Tudósítónak. Tisza István gróf miniszterelnök a királyi hidai személyvonattal ma reggel Bécsbe érkezett. Megérkezése után a miniszterelnök a Bank-utcai magyar palotában hosszabban értekezett Burián István báró közös külügyminiszterrel. Féltilt után Tisza István gróf miniszterelnök Schönbrunnba hajtattott, ahol a király magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök ma alighanem befejezi tanácskozásait és valószínűleg az éjjeli vonatok egyikével visszautazik Budapestre.

— Kötüntetés. Az országos magyar ipar-egyesület évi közgyűlése Glück Károly aradi mezőgazdamestert az ipari közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül ezüst éremmel tüntette ki. A szép kitüntetést az iparkamara május 9-i közgyűlésén fogják Glück Károlynak ünnepélyes formában átadni.

— Híradás orosz hadifogságból. Balla József aradi tartalékos tiszt, aki a 29. gyalogezredben szolgált, még február elején orosz hadifogságba került, azonban aggódó szüleihez csak most érkezett megnyugtató híradás fiuktól, aki ezeket írja német levelében:

— Már néhány levelezőlapot írtam, azonban magyarul és úgy látszik, hogy ezek soha se jutnak Aradra. Tizedik hete fogságban vagyok és azóta már fejtfuszon is átestem. Most újra teljesen egészséges vagyok és talán csak 2-3 hétig kell a kórházban maradnom. Akkor azután tovább szállítanak. A kórházban jól élek, bőséges és izletes ételt kapok. Csak tovább is így maradjon. Három német tiszttel vagyok egyszobában és így kényelmesen németül beszélgetek.

— Adományok Urbán Iván báró főispánnál. A főispáni hivatalnál Urbán Iván báró kezéhez újabb ismét gazdag adományok folytak be hadi jótékony célokra. Mint a napokban megírtuk a vármegyei Vörös Kereszt javára Faragó István főszolgabíró tizenötözfélezer koronánál többet gyűjtött és szolgáltatott be, a hadbavonultak családjainak felségélyezésére pedig az aradi román szentszék adta át közel kétezer koronás perselygyűjtését.

Az aradvármegyei Vörös Kereszt-alap javára újabb adakoztak: Honcói mulatság jövedelme 206 korona 25 fillér, Czárán Géza birtokos 100 korona, Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 500 korona, Borossebesi főszolgabíró 3 korona, Vásárhelyi Dezső birtokos 100 korona, Faragó István világi főszolgabíró gyűjtése Szentanna, Világos, Pankota 14.566 korona, Németh Zsigmond Acsev. felügyelője 25 korona, borosjenői, borossebesi, eleki, kisjenői, máriaradnai és M.-pécskai főszolgabírák gyűjtése 760 korona, összesen 16.260 korona 25 fillér.

Hadbavonultak hátramaradottai segélyezése részére létesített alapra újabb adakoztak: Nagyhalmágyi főszolgabírósiság tisztviselői március hónapra 1455 korona, világi főszolgabírósiság tisztviselői 2132 korona, Balogh Zoltán 7-ik adománya 16 korona, borosjenői főszolgabírósiság tisztviselői április hóra 2384 korona, tornovai főszolgabírósiság tisztviselői április hóra 1870 korona, világi főszolgabírósiság tisztviselői április hóra 2132 korona, nagyhalmágyi főszolgabírósiság tisztviselői április hóra 1245 korona, eleki főszolgabírósiság tisztviselői április hóra 1116 korona, borossebesi főszolgabírósiság tisztviselői április hóra 1857 korona, Gör. kel. román szentszék perselygyűjtése 198289 korona, Aradvármegye központi árvaszéki és közkórházi tisztviselői április hóra 18278 korona, Medgyesbodzás községe 20 korona, Aradi járás főszolgabírósisága ápriliára 3014 korona, M.-radnai főszolgabírósiság ápriliára 1713 korona, Gör. kel. román szentszék perselygyűjtése 20401 korona. Összesen 2594 korona 36 fillér.

— Államtitkárok sor alatt. Budapestről jelentik: A 42-50 év közti népfelkelőkre vonatkozólag beterjesztett törvényjavaslat szerint a magyar politikai élet számos előkelő tagja is sor alá kerül. Teleszky János és Jankovich Béla minisztereken kívül Perényi Zsigmond belügyi államtitkár, Madarassy Gábor pénzügyi államtitkár és Klebersberg Kunó gróf államtitkár is sorra jön. Az államtitkárok közül Kazy József, a földművelésügyi miniszterium államtitkára a harctéren teljesít szolgálatot és már kitüntetésben is részesült.

— A bécsi liszteltitkolások. Bécsből jelentik: A Landesgericht tegnap huazonhét ember bűnügyét tárgyalta, akiket azzal vádolt, hogy liszt- és gabonakészleteiket eltitkolták. A vád minden egyes esetben ugyanaz volt, a vádlottak kevesebb mennyiséget vallottak be a bizottságnál, mint amennyit megtaláltak náluk. A tárgyalások a késő órákig tartottak. Az ítéletek a következők: Schiedauf Rózát Hofleinből egy hónapi fogházra, Rasek János molnárt 14 napi fogházra és kétszáz korona pénzbírságra ítélték, a többi tizenhárom napi szigorított fogházat és egy heti súlyos börtönt kapott. Voltak ötnapi és kétnapi elzárások is, három embert pedig felmentettek.

— A tanítóképző tartalék kórház vezetősége ezúton mond malás köszönetet az aionron nemesszivű adakozóknak és egyben kéri továbbra is a t. közönség szives támogatását: Salgó Pálné, Schenek Rudolfiné, Vojtkné és Naderné, Mauer Károly, Stojakovic Milica és Varga András. Szent mezős Ujarad és Szemlak község.

— Az ideiglenesen alkalmatlanok behívása. Bécsből jelenti a M. T. I., hogy a Fremdenblatt az Ostrauer Zeitung egy cikkét reprodukálja, amely többek között így szól: Hivatalosan közlik, hogy a legénységhez tartozó ama katonákat, akiket katonai orvosok ez idő szerint alkalmatlanoknak minősítenek és akiknek nincs igényük rokkantnyugdíjra, a háború további folyamán nem vetik alá újabb felülvizsgálatnak, hanem tekintet nélkül szolgálati alkalmatlanságuk idejére, a pótlásaljaknál felállított üdülő osztályokhoz fogják beosztani. A hadügyminiszter eme rendelkezése visszaható erejű. Azokat, akiket a háború kezdete óta felülvizsgálat útján mint ideiglenesen alkalmatlanokat szabaddíjazták és akiknek rokkantnyugdíjra igényük nincs, azonnal behívják. A behívottak díjtalanul utaznak a monarchia vasutjain és gőzhajóin tartózkodási helyükről oda, ahol jelentkezniük kell. Az utazási jegypénztáraknál katonai okiratokkal, ilyen hiányában a községi előjáróság által hitelesített igazolvánnyal igazolhatják személyazonosságukat.

— A cár Odesszában. Odesszából jelentik: Miklós cár tegnap odaérkezett. A hivatalos fogadtatás után a cár meglátogatta a Nikola-jeff-féle hajógyárat, a hol több munkásnak órát adott ajándékba.

Bukarestbe érkezett jelentések szerint, II. Miklós cár Odesszából, ahol az iskolákat és kórházakat tekinti meg, Sebastopolba utazik, hogy jelen legyen a „Maria” nevű új dreadnought vízrebocsátásánál.

— Új hadapród őrmesterek. A januárban bevonult és a háziezredhez tartozó önkéntesek most érkeztek meg a karánsebesi tiszti iskolából. Az alábbiakban adjuk azoknak névsorát, akik a tiszti vizsgát letették és akiket egyelőre hadapród őrmesterekké neveznek ki; Ackermann Herman, Ambrus Ferenc, Balogh József, Breitmayer József, Endresz Jakab, Farkas András, Fekete Rudolf dr., Foltz Sándor, Friedmann Ernő, Gémesi Károly, Goldzieher Pál, Groz Adolf, Grünwald Odón, Herzog Sámuel, Hoffirek Jenő, Imh Ferenc, Kari István, Kirion János, Krahl Mihály, Kraszl Béla, Kruppa Károly, Krivany István, Martini József, Müller János, Nici Lázár dr., Niedermayer Ferenc, Rihmer Lajos, Schreank Benő, Steinfel Imre, Stolez Dániel, Stritler Adam, Stojanov Mihály, Trutis Demeter dr., Weisenburger Sebastyán, Zajonskovsky János, Zimmermann Béla.

— A Weitzer János-utcai kórház vezetősége halás köszönetet mond Dózsa Rózsának Klárának, akik naponta nőfővér kalácsokkal látják el a sebesülteket, továbbá Lengyel Boriskának, Barta Pistának, Brandeisz Adolfnak és Goldschmidt Melának, akik az élemezés javításához naponta adományaikkal nagyban hozzájárulnak.

— Athelyezés. Sikorszky István ipari segédfelügyelőt, ki Aradon ugy hivatali működésével, mint társadalmi szereplésével osztatlan nagybecsűlést és szimpátiát szerzett, — mint sajnálattal értesülünk — a kereskedelemügyi miniszter szolgálati érdekből a pozsonyi ipari főfelügyelőséghez helyezte át.

— Pályázat. Hirsch Zsigmond és neje szül. Steinitzer Regina milleniumi alapítványának kamatait egy Aradon lakó, szűkölködő, munkaképtelen kereskedelmi irodai alkalmazottnak, ha pedig ilyen nem akadna, Aradon lakó, szegény, munkaképtelen egyéb kereskedelmi alkalmazottnak, utazónak, bolti segédnek stb. léven kiadandók, felhívatauk mindazok, akik a segély elnyerésére jogukkal bírnak, hogy szolgálati minőségüket igazoló kérvényüket a május hó 10-én délután az aradi kereskedelmi és iparkamara tudósnak átadják. A díj odaítélése ugyanazon nap történik.

— A hadbavonuló apa harcoló fiához. Kedves Fiam! A haza hív... Nekem is menni kell... Ép oly harcoló kedvvel megyek a parancsra, mint te távoztál akkor, mikor a király hadba szólított. Az a határtalan hazaszeretet, amit én oltottam beléd, az én szívemben is lángol. Tele vagyok tüzzel, lelkesedéssel. Fiatalnak, erősnek érzem magam, eiszántan készülök fel a nagy útra. A csatáiban harcolni fogok a biztos győzelem reményében. Az ellenség ellen végső erőmig fogok küzdeni és ha kell, nemcsak fegyverrel, hanem a testemmel is védeni fogom drága hazámat. A gyávát, a gyöngét buszítani fogom hősiességre és vitézségre. Csak előre! Ez lesz a jelzavam, aki velem lesz, az győzni fog, mert a háború csak a mi dicsőséges diadalunkkal végződik. Ha a sors úgy hozza magával, hogy a csatamezőn egy ostoba golyó, srappell, vagy gránát végez velem, akkor is megelégedetten és büszken halok meg abban a tudatban, hogy kötelességemet teljesítettem. Fiam! Amikor ez az idő bekövetkezik, rajtad a sor; szemedbe ne legyen könny, arcodon ne legyen szomorúság és szivedben ne legyen bánat! Folytasd ott, ahol én elhagytam és meg ne állj addig, míg erőt érzel magadban. Küzdj és bízzál. A győzelem a miénk lesz, mert az Isten is veled van és nálánál erősebb, nagyobb és hatalmasabb nincsen. Ne feledd szavaimat! Amikor az éjféli órája, az elmúlás nagy pillanata bekövetkezik, jőjj a helyemre és méltó utódként harcolj tovább, ha a te kezdedből is kiesik a fegyver, ne zúgolódj, csöndesen, megnyugvással kövess, hisz ott találkoznak... Esetleg itt a vizionlátásra! Szerető: apád.

— Irodistanókra szükség lesz! Beiratkozások az *Engel-féle* keresk. szaktanfolyamban május hóban kezdődő három havi kurzusra f. hó 5-ig, Lázár Vilmos u. 2. Díjtalan alkalmoztatás, gyakorlati és alapozó oktatás kepesített tanerők által. 1612

— Tennis verők, tennis labdák, footballok, cipők, utazó kották, uti készletek, női tásák, kozmetikai és háztartási cikkek, legolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél, Arad, Andrássy-tér 16. 191

— Tavaszra megérkeztek a szép gyermekkosciak *Fischer* aruüzemében a Szabadságtéren. Összehajtható nyári sportkosci már 16 koronától feljebb. Gyermekszék átalakítható 12 koronától feljebb. Mindenkinek érdekesen áll a *Fischer* Aruüzemét felkeresni. Fényképek kedvezmény. 227

— Osztrák és magyar hadi segélyzöbények százát egy koronájával veszi *Kerpel István* könyvkereskedése. Ugyan-e cég vasarai egész bélyeg-gyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— Jó szívarkahüvelyek *Kerpelnél*.

— Ritka bélyeg nagy választékon *Kerpelnél*.

TARKASÁGOK.

(Tévedés.) *Millerand* francia hadügyminiszter tudvalevőleg legutóbb végigjárta a frontot. Hogy nagy öröme telt-e a látottakban, az kétséges, egyik semleges lap azonban nagyon kedves epizódott jegyzett fel erről a harorról.

A flandriai harotéren *Albert* király főhadiszállásán volt *Millerand* ur. A földnélküli király elírta bánatát, elmondotta, milyen nagy veszteséget szenvedett hadserege.

Ép egy csoport katonát ment arra. Mintha egy szed maradványa lett volna. *Millerand* ur méltósággal legyintett feléjük kezével a résztvevő hangon mondotta:

— Csak ennyien vannak? Bizony ez szomorú, nagyon szomorú...

De földnélküli *Albert* sietve világosította fel:

— De... de... hisz ezek a... semleges államok áttátsái!

(Mindenkori népfelkelő.) Ágyban és párnák közt — így szól a legenda — a nagy utat az aetheren keresztül s kopogtatott — világeletemben

fámbor és istenfélő ember volt — a menyország kapuján. Kopogtatott szerényen, de hang sem hallatszott. Kopogtatott erősebben, de semmi nesz. Veszettül dörömbölni kezdett, de hiába. Végre nagysókára egy angyalka szól ki egy re-pedősen:

— Jámbor földi, itt hiába vársz!

— De nekem jogom van bemenni!

— És még is hiába! Nincs aki kinyissa a kaput! Péter is alkalmasnak bizonyult — a népfelkelő-szemlén!

(Békekötés). A kávéházi asztalok kedvenc témája most a béke: miat lesz, hogy lesz, de főként mikor lesz. Ma is egy társaságban éppen arról vitatkoztak hosszasan, amikor az egyik ur nagyon komoly és fontoskodó arccal odavetette:

— Nem beszélhetek el mindent, csak annyit mondhatok, hogy egy nagy katonai titkot tudok. Egy százados mondotta nekem, hogy tegnap Aradon tíz waggon spárgát szállítottak keresztül...

— És minnek?

— Hogy a békét — megkössék!

Védekezés a tavaszi járványok ellen.

(Poros aradi utcák. — A közös pohár. — Levél a szerkesztőséghez.)

A következő sok meggyőző és kövételre érdemes megállapítást tartalmazó sorokat az aradi viszonyokat mindig éles szemmel figyelő *Hehs Vilmos* gyógyszerész törvényhatósági bizottsági tagtól:

— A „Világ“ című lap „Védekezünk“ címen rovatot nyitott, amely rovatban eléggé nem méltányolható dolgokat tárgyal, miként óvakodjunk a nyárral bekövetkező fertőző betegségek ellen. Ajánlom és kérem a szerkesztő urat, nyisson lapjában is ily rovatot és használja e rovatot arra, hogy a közönséget a védekezésre kioktassa. Nem szükséges ahhoz professzornak lenni, hogy a tárgyhoz hozzá szóljunk; ha bárki is helyes, a köznek hasznos dolgot, vagy újat észlelt, amely annak árt, írja meg b. lapjának, mint azt a fent említett emberbaráti célok szolgálatában álló lap olvasói is teszik.

Egügedelmével pár dologra hívom fel olvasói szíves figyelmét. A felvidéken utazva, a legtöbb állomáson plakátokat találtam, amelyeken a következő felszólítást olvastam:

— A járványokra való tekintettel ne fogjunk kezét.

Ajánlom, kövessük ezt a mindenképpen helyes tanácsot. Ugyanott tapasztaltam, hogy minden péksütemény zacskókban van az asztalokon elhelyezve. A vendéglőkben a söröspoharak számokkal vannak megjelölve, ezeket a rendszabályokat nálunk is el kellene rendelni, úgy tudom ez utóbbiakra van is egy miniszteri rendelet, amely a söröspoharak megszámozását elrendeli. Ez utóbbi nemcsak járványos időkben, hanem máskor is felette fontos dolog. A zsúfolt vendéglőkben és sörházakban a pincér összeszedi a poharakat, leteszi a csapos elé, ez aztán, ha lelkiismeretes ember és az a gazdájá is a csap alá tartja, ott kiöblögteti azokat, úgy tölti meg. Láttam nagyon sok helyt, hogy sehogy sem öblíti ki, fogja egyiket a másik után, odatartja a csap alá, a pincér aztán viszi és X kapja Y poharát és így tovább, az ember aztán a hús nedvével azedi magába a betegségek csiráját. Az ilyen vendéglői készletek megszámozása igen egyszerű módon történik és minden laikus, aki rendesen írni tud, pár óra alatt sok ezer poharat tud megszámozni, vagy oly módon, hogy főzósavas ammóniakkal készült folyadékkal ludtöliből vágott tollal rajzolja vagy ha valaki nagyon precíz munkát óhajt, úgy előbb be-

önti a pohár azon részét vaslakkal, megszáradás után belekarcolja a számot és az említett tintával beönti. (Ilyen üvegléző folyadékot Magyarországon tudtommal az aradi Rozsnyai gyógyszerár gyárt.)

A drezdai egészségügyi kiállításra Aradváros több főtitkárát küldötte, hogy az ott tapasztalt csodás dolgokat városunk érdekében tanulmányozzák és a lakosság érdekében majdan kamatoztassák.

Bizonyára mindenkit meglepett az ott tapasztalt rend és példátlan tisztaság, amely a német városokat különben is jellemzi. A fényesre mosott aszfalt, az olajjal locsolt sétaterek és ország utak stb.

Akik viszont szemtanul annak a rettenetes pornak, amelyet nálunk a szél felkavar méltán esnek kétségbe, hogy mi lesz itt a nyáron, no nem gondoskodunk kellő személyzetről, elegendő mennyiségű locsoló kocsikról és (ami a locsolás hoz leginkább kell) elegendő mennyiségű vízzel.

Tudjuk, hogy az elmúlt esztendőben borzalmas nyarat éltünk át Aradon, szenny, por és sohasem locsolt utcák jellemezték ezt az időt.

A tanács miként olvastam ezen mizériákon mélyfuru kutak létesítésével óhajt segíteni és így valószínűleg nem lesz szükséges a vízzel oly mértékben takarékoskodni mint az elmúlt évben. Mégis azszal a készlettel, a mellyel a város ma rendelkezik, teljes lehetetlenség Arad utcáit rendben tartani és a városgazda minden jóakarata és igyekezete mellett kénytelen a szó legszorosabb értelmében a közönség szemébe port hinteni. Neki hat kocsival naponta kétszer kell a város utcáit öntözni. Ennyi locsoló kocsi van Aradnak. Hát úgy segít magán, hogy vágóban hajtja végig a kocsikat a városon; az eredmény aztán az, hogy az emberek borzalommal menekülnek a kocsik elől mert ezek ugyan nem öntöznek, de annál nagyobb port vernek.

Megfigyeltem, hogy míg pl. Szegeden, Temesvárott, Kassán egy óriási lajtót (locsoló kocsit) egy nagy erős muraközi huz és e lovat egy kis fiú vagy leányka hajtja szép lépésben, addig parányi kis kocsik elé két lovat fognak és ezt nem csak egy meglett ember hajtja hanem mellette még egy suhanc is kocsikázik ennek tudniillik az a feladata, hogy a vizórát a hidránsba becsavarja és a hordót vízzel megtöltse.

Ha azt akarjuk, hogy utcáink tiszták pormentesek legyenek, pazarolnunk kell a vizet, minden utcának usznia kell, csak így lehet az utcákon felhalmazott szennyet, piszkot eltávolítani ez volna tulajdonképeni feladata a vízvezetéknek miután e feladatnak nem tud megfelelni azért kellett volna az angolokat perelni, hogy tartásuk meg maguknak és rájuk bizonyítani, hogy oly művet létesítettek amely az igényeknek meg nem felel és nem tud megfelelni.

A városháza folyosóin ott ékekednek az aradi dispanzér figyelmeztető táblái, amelyben figyelmeztetik a közönséget, hogy a „tüdővész gyógyítható“. „csak nedves ruhával és vízbe mártott seprővel tisztogassunk“, „a por árt“ stb. Mikor aztán azt látom, hogy a seprő gépek olyan port vernek fel mintegy 30 és felebből kilőtt löve, s ha azt látom, hogy az utcaseprők előzetes locsolás nélkül söprik fel az utcát s a szegény kis gyermekek, akiket gondos anyák szépen megmosdva, megfürösztve, tiszta takaros ruhákban küldenek iskolába, hogy nyelik a port, akkor önkéntelenül az jut eszembe, hogy tulajdonképen mit tanultak az urak Dresdában? azt hiszem erre nem csak én vagyok kíváncsi.

Az utcaseprés nem nappalra való munka, ezt minden modern városban éjjel végzik a közönség minden molesztálása nélkül, akkor is úgy, hogy előzetesen a legalaposabban fellocsolják az utcát. Nagy városokban nem is söprés ez, hanem fömosás az utcáknak. Azok az utcaseprők is, akik egyenkint járják be az utcákat, előzőleg egy locsoló vízzel felpermetezik azt a részt, amelyet seprni akarnak úgy, hogy pornak semmi nyoma, amikor dagozik.

Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalata.

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

Telefon 250. szám. 1209

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni, hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpitozott 6, 8 és 10 méter hosszú paten-tirozott sárt butorszállító kocsijaimmal. Tisztelettel:

Éliás Lipót Fia butorszállító Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Steckenpferd- Illiomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeptis ellen való eliamert hatásánál fogva a bőrt és szépség gondozásában való fölülmúlhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzetekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera Illiomkrémje (80 fillér egy tubus) kitűnő szőrnői kezék gondozására.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Az aradi polgári jótékony nőegylet május hó 2-án déltől 11 és fél órákor tartja évi rendes beszámoló közgyűlését a város-háza tanácsotermében. Külön meghívók es alkalommal ki nem bocsátatnak, hanem az egyesület igen tisztelt tagjait és az érdeklődő közönséget eseten hívja meg a közgyűlésre özv. Purgly Lajosné fővédasszony.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kétkoronás. A kétkoronás papírpénzeket idáig három sorozatban bocsátották ki. Az első kettő, amelynek papírosanyaga ellen sok kifogás merült fel az A és B betűs, a harmadik a C betűvel jelzett az osztrák-magyar bank saját készítménye és ennek már jó a papírja. Most aztán, hogy a C jelzésű kétkoronások forgalomba kerültek és ezek még használat után is ropogósabbak a régiéknél. sokakban az a téves hit támadt, hogy az A és B betűs kétkoronások nem jók. Erről persze szó sincs. Az A és B jelzésű kétkoronások ép oly valódi jó bankok, mint a C betűsek.

Érdeklődő. Az az üstökös, amely 1910-ben náladt át a naprendszeren és volt látható napokig az égbolton, a Halley-féle üstökös volt.

Optimista. Akaraton kívül álló okból csak annyit válaszolhatunk kérdésére, hogy a kért nap estjeig nem, azon az estén azonban igen. Tehát egész nyugodtan megteheti.

Magántisztviselő. Tudomásul vettük az értesítést, de még lelkesítő példának sem közölhetjük. Mert bárha már pénzügyi kapacitások cikkeztek róla, mindenki tudja, hogy megless, az érdekelt helyek agítálnak érdekében és az aradi magántisztviselőt egyet kitűnő elnökének, Bokor Alajosnak buzdítására meglevő vagyonát kész befektetni: irni még sem szabad róla, mert egy husz év előtt kiadot, (legalább is annyira idejét multa, mintha husz év előtt adták volna ki) intézkedés tilalmazza.

R. Pál. Ha 1896-ban született, akkor most május 15-én csak abban az esetben kell bevonulnia, ha ausztriai illetőségű, vagy ha hadiönkéntesnek jelentkezett. Az 1896-os születésű népfőlkélok bevonulási idejét még nem tűzték ki.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szombat, 1915. évi május 1-én:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Dióssy Nusi felléptével:

Zeuzsi kisasszony.

Operetta.

Közdete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Rohitsch-Sauerbrunn gyógyfürdő.

Déli vasut állomás, Steiermark.

Legmodernebb hygienikus berendezések. Különösen alkalmas láb-
badozó katonáknak. Kitűnő
gyógyeredmény gyomor- és bél-
hántalmaknál, szivbajoknál, neu-
raetheniánál.

Testedző gyógyintézet.

= Fürdőidény ápriltól októberig. = 6807

Arjogyzék a fürdőkezelőség által.

Értesitem

igen tisztelt üzletfeleimet, hogy eddigi József főherceg-ut 8. sz. alatti lakásomat

Boros Béni-tér 15. számú

(ezelőtt Dengl-féle) házba helyeztem át valamint az **Első Katonai Biztosító Intézet aradi főügynökségét.**

Kiváló tisztelettel

1598

Kaufmann Sándor.

Üzletátvétel.

Mint hogy Klein Sándor Boros Béni-téri vendéglőjét átvenni ezandékozom, felhívom ezen üzlet hitelezőit, hogy követeléseiket nálam május hó 8-ig jelentsék be, mert későbbi jelentkezéseket figyelembe nem veszek.

Czitrom József

1618

Szent Pál-u. 2. sz.

As ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A „SZANITEC” TETUPOR

Legbiztosabb szer a kilitéses tifuszt terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogeriákban már mint kár tábori csomag (csak a címet kell ráírni) kapható 1 koronáért. Kárjuk azonban katarozóban „Szantec”-por, mert mint minden jónek, kárjuk is akad súlyos ujanak. Ahol nem volna kapható, bék és dobost áruházzal tud, **Acser gyógytára, Mohács.** 8747

Uj könyvek.

* Ég felé. Kósa Rezső költeményei. Kósa Rezső egész testes verskötettel lépett a közönség elé, amelyben főleg az Istenhez és Magyarország Pátronájához fordul fohászterű költeményeivel. Lángoló hazaszeretet, mély vallásosság, a gondolatok szépsége, ragyogó és zengzetes verselése bizonynyára kapóssá fogják tenni könyvét. Az értékes kötetet Rózsa Kálmán és neje könyvkiadó és nyomda részvénytársaság adta ki. Ára 2 korona.

* „Háboru és Szocializmus” címen nagyobb tanulmánygyűjtemény jelent meg, Kunfi Zsigmond szerkesztésében. A könyv behatóan tárgyalja a szocializmusnak és szocialpolitikának a háboruval összefüggő valamennyi kérdését és amely a magyar szocializmus világnézetének hű és érdekes tükre s amelybe a szocialista irodalom művelőinek nagy része irt, 80 fillérért kapható minden könyvkereskedésben.

* A Társaság. Körmeny Viktor és Andrikska Károly egy-egy kedves novellája, Bing Ede Jánosnak Indiáról irt szines cikke. Megyery Ella és Vértessy Gyula hangulatos költeményei teszik érdekessé A Társaság e heti számát. Ezenfelül több apróbb aktuális közlemény s ezuttal is sok szép illusztrációt találunk Dobay István hetilapjában. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K., félévre 10 K., negyedévre 3 K. Kiadóhivatal; Budapest, Ritz-szálló.

1915. május 4. és 5-én kedden és szerdán kerül bemutatásra

Katona József tragédiája a

BÁNK-BÁN

AZ APOLLO SZÍNHÁZBAN.

Ceres ételzsir

tökéletesen pótolja a disznózsírt, finom ízű, egészséges és igen olcsó. - Kilója 2.- koronával olcsóbb a disznózsírnál.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermek-kocsik nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű- és játék-áru üzletében 1581

Arad, Szabadság-tér 21.

256/1915. Eln.

Hirdetmény.

A magyar királyi miniszteriumnak a gyűlekezési jog korlátozásáról szóló 5481—1914. M. E. számú rendelete folytán figyelemzetem a város közönségét, hogy politikai jellegű népgyűlések, felvonulások, körmenetek tartása, valamint nyilvános és magánhelyiségben való mindennemű összejövetel és gyűlekezés a legszigorúbban tilos. Aki ezen tilalmat megszegi, az 1912. évi LXIII. (c. 10. § a alapján szigorúan büntetendő.

Arad, 1915. évi április hó 29.

Greén főkapitány.

Legfinomabb

Petroleum

Str. 56 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárában

Arad, Boros Beni-tér 7.

5 fillér

egy lev. lap, melynek útján kívánatra ingyen és bérmentve megkapja 4000 képet tartalmazó főrajgyézkémet.

Eleő órágyár, Konrad János cs. és kir. udv. szállító, Brúx 1101. sz. (Csehország.)

Nickel-horgony-óra K 3-80, jobb E 4-20, ó-észnet rem. ísm-óra K 4-80, svájci horgonyművel K 5-—, háború-émlék-óra K 5-50, Rádium-zsebóra K 8-50, ébresztővel K 24-50, nickel-ébresztő K 2-80, fall óra K 3-40, minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. Szállítás utánvétel. Kockázat nincs! Kicsérelés megengedve vagy pénz vissza. 676

A legjobb minőségű bor és csemege fajú, dus gyökerzetű

szőlő-oltvány

valamint szőlők pótlásához alkalmas

gyökeres Riparia Portalis

szőlővessző minden mennyiségben kapható 1089

Winkler József

oltványtermelőnő

Arad, Batthyány-u. 11. sz.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő

ARADON, Asztalos Sándor-utca 1-5.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat, sodrony ágybetéteket, sodrony kocsik-üléseket, gyermekágy és gyermek-kocsikat, réz-karnisokat, mosdó-asztalokat felszerelve, összecsuksukható ágyakat és madracokat. Szállodal és kávéházi, kórház és intézetek berendezését. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök. 801

Premier kerékpár

40 év óta az első gyártmány. Képviselet minden nagyobb városban. Árjegyzék díjmentesen. 1407

Premier-Werke

Eger i. B.

Alapított 1875-ben.

Herkulesfürdő.

Vasutállomás. Világhírd természetes kénos, sós és konyhasós-kénos gyógyforrások csusz, köszvény, csonttörések, női és idegbetegségeken kitűnő eredménnyel használatnak. A

Ferencz József udvar

és az

„Erszébet-nyaraló”

120 szép, tágas szobával. Szobaárak 2—12 K-ig vilányvilágítás és kiszolgálással. A szálloda a fürdők és gyógyteremmel fedett folyosóval van összekötve. Bővebb felvilágosítással szolgál 1363

Novák Ferenc.

Hadi rokkantak és lábadozóknak szállást 1 koronáért, július—augusztus 2 koronáért.

Millió

ember használja

Könöges

rekedtség, hurut, elnyájkasodás torokhurut, fullasztó és gőrsős köhögés ellen a 5518

Kaiser-féle mellpasztillát

3 „Fenyőgyeget”

6050 bizonyítvány orvosoktól és magánemberek elismerő levele a legjobb ajánlás a biztos sikerre és közkedvelésre. — Egyetlen hasonló készítmény sem tud ilyen hatást elérni. Különösen kellemes és jóízű cukorka. — 20, 40 és 60 filléres dobozban.

Kapható: Szokoly Sándor, Hujós Árpád, Guttori Földes Kelemen, Breuer Pál, Ring Lajos, Rosanyai Mátya, Vojtek Kálmán, Krebs Géza, Berger Gyula, Vajdita György, Hehs Vilmos, Götz Károly, Bernát János, Kárpáti János gyógyszerárban, Vojtek és Wetzler drogeria, Hanzs Nester drogeria, Tócsk A. és Társa, Angyal drogeria Arad, Stodolni Dező gyógyszerár Ujrad, Zombory János gyógyszerár Ujrad, Ujrad, Adler Lajos Gyula gyógyszerár M. Pécska, Ors Reisz Pankola, Teffert Károly gyógyszerár Elek, Krausz Elemér gyógyszerár Glogovác, Zsigmondovics Géza Iris gyógyszerár Lippa, Székely Zoltán gyógyszerár Csémén, Bauer Károly gyógyszerár Kovermea, Roxim János gyaz. u-Pécska

Carfiol, kelkáposzta,

fejes saláta, paraj, vajretek, articsóka stb. vegyesen 5 kg.-os postacsomagokban bérmentve a legolcsóbb napi ár mellett körülbelül 3—4 kor. Nagyban levélileg. Későbbben cukorborsó, spárga, paradicsom, cseresznye stb. szállít

T. Beilschmidt Gärtnerrei Triest. 1375

Sürgönycim: Beilschmidt Triest.

„JESSY”

a legtokéletesebb tisztító-szer. Fehér vászon cipőkhöz kis üveg 70 fillér, nagy üveg 1 korona.

Női és férfi fehér- és szürke tenniscipők óriási választékban.

Cipő Tőzsde ARAD.

Apollo mozi mellett.

Községek előljáróságainak,

Kereskedőknek ajánlok nyirségi

burgonyát

garantált szállítási kötelezettséggel 1321

Kalmár Endre

terményüzlete ARAD, Asztalos Sándor-utca és Chorin Aron-utca sarok. —:—: Telefon 670.

APRÓ HIRDETESEK

INGATLAN.

Egy berekaszlót

a város területén bérebe vennék.
Fárber Lajos, Arad. 1577

Nyári legelő.

Bérbeadó Aradmegyében, vasutállomás közelében, primaminőségű 360 holdas legelő, szarvasmarha, lovak és juhok részére, 16 korona számos darabért, beleértve a megőrzést is. Bővebbet Luczai Konstantin, Boncafalva, Aradmegye, u. p. és vasutállomás Honcztó. 1569

ÜZLETEK

Egy fűszerüzlet

ital- és trafik-jogokkal átadó. Bővebbet Éles Árminnál. 1616

Ertesítem

a n. é. közönséget, hogy József főherceg-uti vasbutor üzletemet áthelyeztem Asztalos Sándor-utca 1. és 5. szám alá. További szives pártfogást kérek, tisztelettel Garai Károly, butorkészítő. 1509

KÜLÖNFÉLE

Költözködők figyelmébe.

Butorjavításokat és tisztítást jutányos áron eszközölöm. Világos sima hálósobák és egyéb butorok eladó. Kápolna-u. 8. 1429

Itt az influenza.

Védekezünk, igyunk naponta háromszor Hehs-féle Vasas chinabort, ez a kellemes zamatu tündő készítmény kitűnően absorbeálható vasas chinint tartalmaz, miért is úgy felnőttek, mint gyermekek is egyszerű eredménnyel veszik. — Gyengélkedőknek, lábadozóknak, verszagény, sápkóros egyéneknek legjobban ajánljuk. Ára 2.40 fillér. Kapható Földes Kelemen és Hehs Vilmos gyógyszerésztárában Aradon. 12

269—1915. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a fertőtlenítő állomás létesítésével kapcsolatos mély kut készítése iránt f. év május hó 3-án d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az aján-

lati ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az arlejtésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnok urnál az arlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1915. április hó 28-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

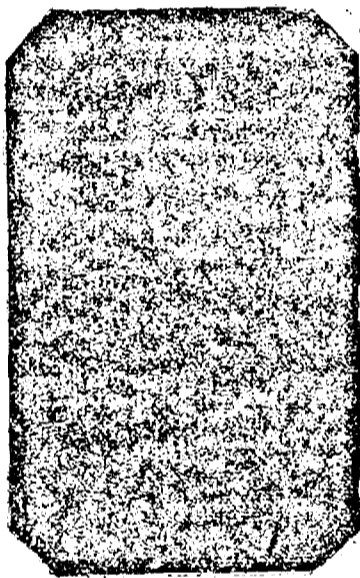
Költözködők figyelmébe I

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 8861

Koch Dániel

Arad Deák Ferenc-utca 42. sz.

Megérkeztek már a legújabb női modell taqál és szalma kalapok

Villanyerőre berendezett női kalap

átvarrások

a legújabb modell után, olcsóbb mint bárhol, bármilyen színtfestéssel együtt.

Minden vasárnap délután este 8 óráig női kalap kiállítás az üzletemben.

Uridivat kemény-, puha és gyermek kalapok nagy raktára. Panama-kalapok vegyileg tisztí-

tása nálam eszközöltetik. —: Tisztelettel:

Bittenbinder Konrád Arad,

Deák Ferenc-utca 42. szám. (Fehér Kereszt-tel szemben.) 749

Kivánatra vidékre mintákat választékul küldök.

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.

500 koronát fizetek annak, ki Bartilla-

fogvizének használatát mellett, üvegje 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Pian Wien, X., Güelne-gasse 7. Kapható minden gyógyszerésztárban és drogueriában. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-u. 11. sz., Hehs Vilmos. Batthyány-u. gyógyszerésztárában és Vojtek és Weisz drogueriájában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget kor. 5.80 bérmentve. Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 1157

160—1915. biz. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a katonai sáncépítkezésekhez tartozó kijelöléseket, cölöpöket, profilliceket, póznákat, jelzési zászlókat stb. helyéről elmozdítani, megrongálni, azokhoz hozzányulni a legszigorú büntetés terhe alatt tilos.

Ertesítem továbbá azon földbirtokosokat, kiknek az épülő erdőtmenyek előtt földbirtokuk van

vagy azt bárlik, hogy az erdőtmenyek előtt 500 méterre csak alacsony növésű gabonát mint pl. zab, buza, burgonya termelhetnek.

Kétes esetekben az ujaradi erdőtmeny építkezések irodája (Kórház-utca 88. sz. Ujarad) ad felvilágosítást. Greén Nándor főkapitány.

Hadmentes szívógázmotor gépész,

ki úgy a benzin és villanymotorok kezelését vállalja, iskolai képzettsége 3 felső ipar, 3 műszaki rajztanfolyam, 10 évig mint művezető fa- és vasmunkáknál alkalmazva volt, raktárnoki vagy bármily megfelelő 1541

állást keres.

Cim:

Hadmentes gépész Pécskai-ut 16. szám, Arad.

Cognac,

Likörök,

Szilvorium,

Törkölypálinka,

Tea és Rum

jutányos áron kaphatók:

Körösvölgyi Pálinkaraktár,
Lloyd-palota. 869

Aranyat

és

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad 693

Losonczi Lajos

óras és ékszerész fizlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 9F4.

Községeknek, kereskedőknek, intézeteknek

ajánlok étkezési

burgonyát,

legolcsóbban, azonnal szállítva.

Rubinstein Mór Arad, Minorita-palota.

Sürgöncim: Rubinstein szállító, Arad. 721

FOG-

lömésár, aranyból, platina, arany és ezüst, amaigamból és a fog színevel azonos porcellánból.

FOG-

koronák, hidak, egész fogsorok szájpadiás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG-

kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legkövetesebb műszerrel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megtehetőek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 167

Apró hirdetések.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Bácsi”

kérem levele van a kiadóhivatalban. 1611

ALKALMAZÁST KERES.

Egy hávezetőnő

és egy főzőnő ajánkozik jobb ur háznöz. Cím a kiadóba. 1606

Felügyelői

vagy ehez hasonló állást keres munkötettségének eleget tett egyén, ki a szőlészet, borászat és mezőgazdaságban is jártas. Cím a kiadóhivatalban. 1574

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek vidékre

egy fiatal nős ügyes, lehetőleg gyermektelen, ovadékképes vendéglőt elszámolásra. Megkivántatik hogy felesége jól tudjon főzni. Cím a kiadóhivatalban. 1608

Ügyvédi irodámban

megbízható, intelligens, gépiráshoz értő gyakorlott írkokot keresek. Dr. Seidner Frigyes, Deák Ferenc-u. 32. 1607

3-4 középosztályt

végzett jócsaládból való fiatalember gyakornokul felvétetik Kohn Fülöp lakereskedőnél, Battonyán. 1600

Ügyes

irodista kisasszony, kinek könyvelés, német- és magyar levelezés és gépirásban gyakorlata van felvétetik. Ajánlatok „Török” jellegre fizetési igénnyel kiadóba kérek. 1604

Kinderfräulein

bescheidenes, mit guten Zeugnis-sen wird aufgenommen. Adresse in der Administration. 1596

Tanulói felvétetik

jóházból való fin, román nyelvtudással Schaeer Ede dohány nagytözsdé, fűszer-, vas- és vegyesáru üzletében, Nagyhalmágyon, (Arad megye.) 1568

Szakácsnő

— 30-40 éves — jó bizonyítvánnyal, felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

LAKÁST KERESNEK.

Háromszobás

modern lakást keresek augusztus 1-re. Ajánlatok az ár megjelölésével „Modern lakás” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 1616

KIADÓ LAKÁS.

Női vagy férfi szabóságnak alkalmas 4 szobás lakás, a város legforgalmasabb helyén, azonnal kiadó. Bővebbet Keil és Krausz cégnél. 1502

Háztulajdonosok

b. figyelmébe. Kiadó lakások bejelentését csekély díj mellett elfogad a Lakásnyilvántartási Iroda (Messenger-boy vállalat.) Telefon 816. sz. 1608

Butorozott szobák

bejelentését csekély díjszabás mellett elfogad a Lakásnyilvántartási Iroda, Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816. 1609

Elköltözés

miatt teljesen modern 3 (parkettás) szobás lakás, fürdőszoba és minden más mellékhelyiségeivel együtt azonnal kiadó. Közvetítés honoráltatik. Cím a kiadóhivatalban. 1599

5 szobás

modern földszinti lakás augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a Lakásnyilvántartási Irodában, Deák Ferenc-u. 8. Telefon 816. 1610

Orszay-utca 8. alatt

központi fűtés, állandó melegvízellátás, villany-, gázvezeték, gáz-takarékűshely, edényöblítő asztalokkal ellátott modern 2 szobás lakás azonnal kiadó. Telefon 975. szám. 1576

Kiadó renovált

házban egy utcai, egy udvari szoba, konyha, és kamarából álló lakás (kis kertel) nyáron távollétem alatt bérlő virágos udvarban egyedül lakik. Ugyanitt elkülönített udvarban szoba konyha kiadó. Szt. Péter-tér 8 sz. 1580

Butorozott lakás.

Első emeleten erkélyes háromszoba, esetleg zongorahasználattal, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, továbbá egy kétszobás lakás tizenen vagy butorozva, azonnal kiadó. Értekezhetni Boros Benl-tér 8. szám alatt. 1547

5 szobás utcai

elsőemeleti lakás szép fekvésű új házban és egy 3 szobás második emeleti udvari lakás minden komforttal és mellékhelyiségekkel együtt, azonnal Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a házmesternél.

3-4 és 5 szobás lakások

ujjonnan festve, minden hozzátartozó kényelmes mellékhelyiséggel, irodának is alkalmas, azonnalra kiadó Hasszinger-u. 5. Ugyanott több pince raktárnak kiadó. 8081

VÉTEL ÉS ELADÁS.

30 mm. szalma eladó

Mágos Tódornál, Kovászl. 1578

Teljesen új

ebédlő- és hálószoba-butor sürgősen eladó, jutányos áron. Kossuth-utca 56. sz., I. em., 1 ajtó. 1548

Favazás

zsindegy fedelű, lebontandó épületek olosón eladók. Bővebbet Cukor Lászlónál Nagyvárad-ut 11. 1602

Keresek

megvételre 32 drb. tiszta használt transport boros hordót. Klein B. Vilmos, Arad Sina- 1/a. 1601

Háztartási

cikkek és butorok elköltözés miatt jutányosan eladók. Weitzer János utca 8. II. 1606

Házbérlőkönyvek

célszerű beosztással Pichler Sándor papír és írószar kereskedésében Arad Szabadság-tér 1. Telefon 308. 781

Automobil

hat üléses 12 lóerős üzemképes 2 hintó és 1 fedeles hajtókocsi előnyös áron eladó Roth Isidornál, Asztalos Sándor utca butorraktár. 1521

Náder Gyula és Fia

késműves és villanyszerelési üzlete Weitzer János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyíró-gépek és borotvák korszerűsége legpontosabban eszközölkötenek. 148

Egy jókarban levő

használt zongora megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 1544

Méz I.

Eladó 800 kgrm. Megtekinthető Arad Kelemen-tér Issekutz Károly fűszerkereskedőnél. 1564

Burgonya kapható

nagyon szép és kitűnő minőségű Farber Lajos cégnél, Arad. 1449

„Eos”

a világ legjobb szintelen cipőtisztító szere lack és színes bőrcipőkhöz. Tisztít és fényesít. Kapható kizárólag a Cipő Tözsében, Apollo mozi mellett. 5161

Veszek

uraktól levett férfiruhát, téli kabátot, városi és utazói bundát a legmagasabb áron. Mindennemű használt butort veszek. Bielek Ignácz, Szent-Pál-u. 12. 589

„Matteine”

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10-43.

(Tulajdonos: Fischer.)

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorokat, sem semmi más nem távolíthatik el s így az irtási munkálat a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 1281

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez 481

Kalmár József
villanyszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Veszek és eladok:

burgonyát, babot, szalonnát, zsírt, szappant

waggontételeként és mmá-
zsánként. 1297

Kalmár Endre
Asztalos- és Chorin-u. sarok.
Telefon 670.